

Leven en tijd van Josia

door: C.H. Mackintosh

2 Kronieken 34-35

Deel 1

Koning Josia regeerde 2400 jaar geleden. Zijn geschiedenis is heel leerzaam, altijd fris en krachtig. Hij besteeg de troon in een donkere ernstige tijd. Het bederf was tot een hoogtepunt gestegen. Het zwaard van het oordeel dat lange tijd was teruggehouden in goddelijk geduld en lankmoedigheid, zou spoedig in vreselijke ernst op Jeruzalem vallen.

Manasse de zoon van Hizkia had 55 jaar geregeerd. Hoewel tucht deze grote zondaar tot inkeer en berouw had gebracht was de scepter hem nauwelijks ontvallen of zijn goddeloze en niet tot berouw te brengen zoon Amon volgde hem 2 jaar lang op. *“Hij deed wat kwaad is in de ogen des Heren, evenals zijn vader Manasse gedaan had; Amon offerde aan al de beelden, die zijn vader Manasse gemaakt had, en diende ze. Maar hij verootmoedigde zich niet voor het aangezicht des Heren, zoals zijn vader Manasse zich verootmoedigd had, doch hij, Amon, maakte zijn schuld steeds groter. En zijn dienaren smeedden een samenzwering tegen hem en doodden hem in zijn paleis. Maar het volk des lands sloeg allen dood, die tegen koning Amon samengezworen hadden. En het volk des lands maakte zijn zoon Josia koning in zijn plaats”* (2 Kron. 33:22-25).

Zo zien we Josia, 8 jaar oud, op de troon van David met om hem heen het sterk toegenomen kwaad en dwalingen van zijn vader en grootvader. Vormen van kwaad die al door Salomo werden ingevoerd. Josia schafte *“de afgodspriesters af, die de koningen van Juda hadden aangesteld om offers te ontsteken op de hoogten, in de steden van Juda en in de omgeving van Jeruzalem, benevens hen die voor de Baäl, de zon, de maan, de sterrebeelden en het gehele heer des hemels offers ontstaken”* (zie 2 Kon. 23:5).

Koningen van Juda de opvolgers van David, stellen priesters aan om wierook te branden voor Baäl! Elke koning was verantwoordelijk om voor zichzelf een afschrift te laten maken van de wet. *“Wanneer hij nu op de koninklijke troon gezeten is, dan zal hij voor zich een afschrift laten maken van deze wet, welke bij de levitische priesters berust. Dat zal hij bij zich hebben en daarin zal hij lezen gedurende heel zijn leven om te leren de Here, zijn God, te vrezen door al de woorden van deze wet en al deze inzettingen naarstig te onderhouden”* (Deut. 17:18,19).

“Hij verwijderde de paarden die de koningen van Juda aan de zon gewijd hadden, van de ingang van het huis des Heren bij de kamer van de hoveling Netanmelek in de bijgebouwen; en de zonnewagen verbrandde hij met vuur. De altaren op het dak, bij de bovenzaal van Achaz, die de koningen van Juda gemaakt hadden, alsmede de altaren die Manasse gemaakt had in de twee voorhoven van het huis des Heren, haalde de koning omver; hij bracht het puin vandaar weg en wierp het in de beek Kidron. De hoogten ten oosten van Jeruzalem, ten zuiden van de berg der Verwoesting, welke Salomo, de koning van Israëel, gebouwd had voor Astoret, de gruwel der Sidoniërs, voor Kemos, de gruwel van Moab, en voor Milkom, de afschuw der Ammonieten, ook die verontreinigde de koning. Hij verbrijzelde de gewijde stenen, hieuw de gewijde palen om en wierp die plaats vol met mensenbeenderen” (2 Kon. 23:11-14).

Het is ernstig en de moeite waard om hier over na te denken. We moeten dit niet beschouwen als een oude geschiedenis, zoals we een geschiedenis lezen van Babel, Perzië, Griekenland of Rome. Die koningen ontstaken wierook voor Baäl, stelden afgodspriesters aan, aanbaden het heir van de hemel. Maar koningen van Juda, opvolgers en zonen van David, kinderen van Abraham, die toegang hadden tot het wetboek van God, die verantwoordelijk waren om dat wetboek grondig en voortdurend te bestuderen – als die terugvallen onder de macht van een duister en verlagend bijgeloof, dan is dat een waarschuwing, die we niet ongestraft kunnen negeren. Het is tot onze lering opgeschreven en al zullen wij geen wierook offeren aan Baäl of het heir des hemels aanbidden, toch moeten we luisteren naar de waarschuwingen en vermaningen die de Heilige Geest ons geeft in de geschiedenis van Gods oude volk (1 Kor. 10:11).

Maar wat was de oorzaak van al dit grote en verschrikkelijk kwaad waartoe Salomo en zijn opvolgers gekomen waren? Het veronachtzamen van het Woord. Laten wij christenen dit onthouden, de hele Gemeente van Christus! Het veronachtzamen van de Heilige Schrift was de bron van al deze afdwalingen en van dit bederf. Dat had al vaker de roede van de tucht van Jehova over dit volk gebracht.

“Wat betreft daden van mensen, naar het woord uwer lippen heb ik mij gewacht voor de paden van de geweldenaar” (Ps. 17:4). *“en omdat je van jongs af de*

heilige geschriften kent, die je wijs kunnen maken tot behoudenis door het geloof dat in Christus Jezus is. Alle Schrift is door God ingegeven en nuttig om te leren, te weerleggen, te verbeteren en te onderwijzen in de gerechtigheid, opdat de mens Gods volkomen is, tot alle goed werk ten volle toegerust” (2 Tim. 3:15-17).

In beide teksten wordt het Woord van God ons voorgesteld in zijn tweevoudige kracht:

1. het bewaart ons voor het kwaad;
2. het geeft ons alles voor het doen van het goede.

Het houdt ons af van de paden van de geweldenaar en leidt ons op de wegen van God. Hoe belangrijk is een ijverige, ernstige studie van de Bijbel met gebed! Hoe nodig is aanleren van een eerbiedige onderwerping in alle dingen aan het gezag van het Woord van God. Dit was de aanbeveling aan het oude volk van God.

Lees Deuteronomium 4:1-9. *“Nu dan, o Israël, hoor de inzettingen en de verordeningen, die ik u leer na te komen, opdat gij leeft en opdat gij het land binnengaat en in bezit neemt, dat de Here, de God uwer vaderen, u geven zal. Gij zult aan wat ik u gebied, niet toedoen en daarvan niet afdoen, opdat gij de geboden van de Here, uw God, onderhoudt, die ik u opleg. Met eigen ogen hebt gij gezien, wat de Here ten aanzien van Baäl-Peor gedaan heeft, hoe de Here, uw God, alle mannen die Baäl-Peor achterna liepen, uit uw midden verdelgd heeft; terwijl gij, die de Here, uw God, aanhingt, heden nog allen in leven zijt. Zie, ik heb u inzettingen en verordeningen geleerd, zoals de Here, mijn God mij geboden had, opdat gij aldus zoudt doen in het land, dat gij in bezit gaat nemen. Onderhoudt ze dan naarstig, want dat zal uw wijsheid en uw inzicht zijn in de ogen der volken, die bij het horen van al deze inzettingen zullen zeggen: Waarlijk, dit grote volk is een wijze en verstandige natie. Immers welk groot volk is er, waaraan de goden zo nabij zijn als de Here, onze God, telkens als wij tot Hem roepen? En welk groot volk is er, dat inzettingen en verordeningen heeft zo rechtvaardig, als heel deze wet, die ik u heden voorleg? Alleen neem u ervoor in acht en hoed u er terdege voor, dat gij de dingen die gij met eigen ogen gezien hebt, niet vergeet, en zij niet uit uw hart wijken zolang gij leeft; maak ze aan uw kinderen en kindskinderen bekend”.*

“Wijsheid en verstand” bestaan alleen hierin, de geboden van God als een schat in het hart te bewaren. Dit was de basis van de grootheid van Israël tegenover de naties rondom hen. Niet door wat zij bij de Egyptenaren of van de Chaldeeën hadden geleerd. Nee, alleen de kennis van het Woord van God en de aandacht die ze daaraan gaven – de geest van onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan de heilige instellingen en oordelen van de Heer hun God. Dat was de wijsheid van Israël, hun werkelijke grootheid, hun bolwerk tegen elke vijand, hun waarborg tegen ieder kwaad.

Hetzelfde geldt nu voor het volk van God. Gehoorzaamheid aan het Woord van God is onze

wijsheid, borg en basis van onze verheven positie. Onze wijsheid is te gehoorzamen. Iemand die gehoorzaamt, is wijs, gelukkig, veilig en vruchtbaar. Zoals het toen was, is het ook nu. Als we de geschiedenis van David lezen en zijn opvolgers, zien we zonder uitzondering, dat zij die naar de bevelen van God luisterden, veilig, voorspoedig en invloedrijk waren. Zo zal het altijd zijn. Gehoorzaamheid geeft zijn eigen vrucht. De vruchten moeten echter niet onze beweegredenen zijn om gehoorzaamheid te bewijzen. Wij zijn geroepen tot gehoorzaamheid zonder te zien naar andere dingen.

Maar dan moeten we het Woord kennen en daarom moeten we het bestuderen. Hoe doen we dat? Met een ernstig verlangen om de inhoud te begrijpen. Met een diepe eerbied voor zijn gezag en met een voornemen om het, koste wat het kost, te gehoorzamen. Als we de genade mogen ontvangen om het zo te bestuderen, mogen we verwachten te zullen toenemen in kennis en wijsheid.

Er is helaas in de belijdende christenheid een grote onwetendheid over de Bijbel. En als we de tijd van Josia overdenken, mag dat dan tot gevolg hebben, dat wij een innige wens gaan koesteren naar een betere kennis van Gods heilig Woord. Een meer buigen van het hart, geweten en verstand voor die volmaakte maatstaf.

De machten van de duisternis werken rondom ons. Daarom is dit onderwerp zo belangrijk. De vijand wil onze harten tot verschillende vormen van dwaling en kwaad overhalen. Hij strooit zand in de ogen van Gods volk en verblindt het verstand van de mensen. Wij hebben wel geen afgoden als Baäl en Astoreth enz. maar wij hebben de godsdienst van de rede, het verstand, ontrouw, spiritisme enz. Wij branden dan wel geen wierook voor Baäl en het heir des hemels, maar wij hebben een godsdienstige vormendienst. Zinnenstrelende en aantrekkelijke vormen en plechtigheden. De godsdienst van de rede met zijn geleerde en schoonschijnende redeneringen. We hebben het spiritisme met zijn gesprek met de geesten van overledenen, waar hij op pocht. En nog veel andere bedriegerijen en arglistige aanvallen op de waarheid.

Zijn we ons wel bewust van de aard en uitgebreidheid van deze invloeden? Er zijn tegenwoordig duizenden mensen in de belijdende kerk, die hun hoop voor de eeuwigheid bouwen op de zandgrond van instellingen, kerkelijke gebruiken en plechtigheden. Men gaat terug tot de “overleveringen der vaderen”, zoals men dat noemt. Een verlangen naar dingen, die de zinnen bevredigen: muziek, schilderijen, architectuur, ambtsgewaden, licht, wierook, alles wat maar bijdraagt tot een prachtige en aansprekende godsdienst. Theologie, aanbidding en tucht in de verschillende kerken van de Reformatie worden onvoldoende geacht om tegemoet te komen aan het godsdienstig verlangen van het volk. Men vindt ze te eenvoudig om het hart te voldoen. Er is een verlangen naar iets tastbaars om op te steunen voor hulp en troost. Iets dat voor het vlees aangenaam is en de vlam van toewijding aanwakkert.

Daarom zal de godsdienstige mens altijd neigen naar vormendienst. Wanneer hij de waarheid niet vasthoudt, als er geen levende relatie is met Christus, als het gezag van de Heilige Schrift niet het hart overheerst, is er geen zekerheid tegen de machtige invloeden van vormendienst. Zelfs verstand, welsprekendheid en literatuur zijn onvoldoende om die geesten te bevredigen. Zij hebben de godsdienstige vormen en gebruiken nodig, met behulp daarvan willen ze samenkomen, daar omheen zich vergaderen en daarop willen ze bouwen.

Wat een pogingen worden er niet gedaan om de massa bij elkaar te krijgen. Diegenen die dat doen moeten toch wel het geloof missen in de macht van het Woord van God en het kruis van Christus, die het hart van Paulus beheersten. Zijn wij ons wel bewust, dat het Satans doel is om iedereen onwetend te laten over de goddelijke openbaring, om voor hen de heerlijkheid van het kruis te verbergen en de persoon van Christus? Daarvoor gebruikt hij vormendienst, verstandelijke godsdienst en spiritisme. Net zoals hij vroeger Astoreth, Baäl, Kamos en Milkom gebruikte in de dagen van Josia.

“Er is niets nieuws onder de zon”. De duivel haat de waarheid van God. Hij zal zich inspannen om die waarheid geen invloed te laten uitoefenen op de harten. Daarvoor geeft hij voor de één gebruiken en plechtigheden, voor de ander de kracht van de rede en voor weer anderen gemeenschap met de geesten van gestorvenen. Als iedereen maar weggehouden wordt bij de Bijbel en de zegende Heiland.

Hoe diep in slaap en ernstig onverschillig zijn de mensen die belijden de waarheid te hebben. We zouden ze graag daaruit laten wakker worden en smeken God om genade voor onze kinderen, die in zo'n steeds donkerder wordende atmosfeer opgroeien. Dat de Heer christelijke ouders de ernst van de situatie mag laten inzien, zodat zij op tijd de geesten en harten van de jongeren voorzien van de reddende kennis van het Woord van God.

Het kind Josia en het kind Timotheüs zouden ons moeten opwekken om meer ijver aan de dag leggen om de jongeren op te voeden in het gezin, op de zondagschool, op iedere manier om ze te bereiken.

We moeten niet met de armen over elkaar gaan zitten en zeggen: “Op Gods tijd zal Hij onze kinderen bekeren mijn pogingen zijn toch nutteloos”. *“Hij is een beloner is van hen die Hem zoeken”* (Hebr. 11:6).

Hij zegent onze pogingen om met gebed onze kinderen te onderwijzen. Wie kan de zegen onder woorden brengen van vroeg op de rechte weg geleid te zijn, het karakter gevormd door de heilige invloed van het Woord en de geest voorzien met wat waar, zuiver en liefelijk is?

Wie kan de boze gevolgen beschrijven, als we onze kinderen laten opgroeien in onwetendheid aangaande de goddelijk dingen? Of dat hun geest gevormd is door ijdelheid, dwaasheid en valsheid? Of dat zij een hart

hebben dat gewend is aan de morele ontarding van deze wereld?

Christenen laden een grote verantwoordelijkheid op zich als zij de vijand toelaten de geesten van hun kinderen bezig te houden. Vooral in een tijd dat ze kneedbaar en ontvankelijk zijn. Natuurlijk is de levendmakende kracht van de Heilige Geest nodig om ze te bekeren. Ze moeten net zo goed als anderen “wedergeboren worden”. Maar dit feit neemt onze verantwoordelijkheid niet weg en moet onze geestkracht niet verlammen en onze pogingen niet hinderen. Wij moeten onze kleinen beschermen tegen alle kwade invloeden en ze oefenen in wat goed en heilig is. Dat geldt ook voor de duizenden om ons heen. Schapen zonder Herder, die zouden kunnen zeggen: “Niemand zorgt voor mijn ziel”.

Dat God ons gevoel van verantwoordelijkheid mag opwekken voor de medegelovigen om ons heen, opdat we die verschrikkelijke doodsheid en koelheid van ons werpen, waarover wij ons allemaal moeten verootmoedigen.

Deel 2

De geschiedenis van Josia leert ons deze les: **de waarde en het gezag van het Woord van God**. Dit is heel belangrijk voor elke leeftijd, omgeving, toestand, persoonlijk en voor de gemeente als geheel. Het hoogste gezag van de Heilige Schrift is de enige borg tegen dwaling en kwaad. Zeker, menselijk geschriften kunnen waarde hebben, ze kunnen de geest overtuigen als een bewijs, maar ze zijn waardeloos als gezag. Er is een sterke neiging in het hart om op menselijk gezag te steunen. U kunt nooit steunen op menselijk gezag. Velen in de christenheid zijn beroofd van het Woord van God, door dit zelfbedrog van menselijk gezag te accepteren in plaats van, of toe te voegen aan het Woord van God. Het is in feite het Woord van God overboord gooien. Als het Woord niet kan bestaan zonder menselijk gezag, dan is het niet het Woord van God. Dat is een gevaar. Als ik een tekst aanhaal en men zou zeggen: “Hoe weet u dat dit Gods Woord is?” Dan werpt men het gezag van het Woord weg. Iemand die dat zegt, toont daardoor, dat hij niet door het Woord bestuurd wenst te worden.

De wil is er bij betrokken. Daar ligt het geheim. Men is zich bewust, dat het Woord iets veroordeelt wat het hart wil vasthouden en koesteren. Dat is de echte reden van de pogingen om het Woord terzijde te stellen.

Het Woord van God heeft zijn eigen geloofsbrieven. Op iedere bladzijde staat het bewijs, in iedere tekst en iedere regel. Maar alleen door de Heilige Geest, de goddelijke Schrijver kan het bewijs erkend en de geloofsbrieven gewaardeerd worden.

Als God niet regelrecht tot het hart kan spreken – als Hij de zekerheid niet kan geven dat Hijzelf spreekt – tot wie zullen we dan gaan? Kan een mens het beter? Kan een mens verbeteringen aanbrengen? Kan een

mens ons meer zekerheid geven? Kan het gezag van de Kerk, de besluiten van generale synoden, het oordeel van de vaders, de mening van professoren ons meer zekerheid geven dan God zelf? Als God niet gesproken heeft, leven we in het donker. Maar als Hij een openbaring gegeven heeft, moet dat op zichzelf genoeg zijn. En als we niet kunnen geloven, wat God zegt, omdat Hij het zegt, dan kunnen we het ook niet geloven als een mens zo verwaand is om er zijn eigen interpretatie aan te geven.

Versta ons niet verkeerd. Waar we beklemtonen is: de algenoegzaamheid van een goddelijke openbaring, boven elk menselijk schrijven, of dat nu oud, middeleeuws of modern is. Wij kunnen menselijke geschriften waarderen zoals: gezonde vermaning, nauwgezette kennis, het licht van ware kennis en filosofie, getuigenissen van godsdienstige schrijvers, die geprobeerd hebben licht te laten schijnen op de heilige tekst. Wij waarderen die boeken, die getrouw aan de heilige Schrift schrijven over het onderwerp van bijbelstudie. Kortom wij waarderen wat ons helpen kan in het bestuderen van de Bijbel. Maar met nadruk herhalen wij de algenoegzaamheid en het oppergezag van het Woord van God. God kan ons de zekerheid geven dat de Heilige Schrift Zijn eigen Woord is. Als Hij dat niet doet kan geen mens het doen en als Hij het wel doet, hoeft geen mens het te doen.

Paulus zegt tegen zijn “zoon” Timotheüs: *“Maar jij, blijf in wat je geleerd hebt en waarvan je volkomen overtuigd bent, daar je weet van wie je het hebt geleerd, en omdat je van jongs af de heilige geschriften kent, die je wijs kunnen maken tot behoudenis door het geloof dat in Christus Jezus is”* (2 Tim. 3:14,15). Hoe wist Timotheüs dat de Heilige Schrift God Woord was? Door goddelijk onderwijs. Hij wist, van wie hij dat geleerd had. Hier hebt u het geheim. Er was een levende relatie tussen hem en God en hij erkende in de Schrift de eigen stem van God. Zo moet het altijd zijn. Het is niet voldoende om verstandelijk overtuigd te zijn door menselijke argumenten, bewijzen of boeken, dat de Bijbel het Woord van God is. Wij moeten de kracht daarvan in hart en geweten ervaren door goddelijk onderwijs. Dan hebben wij geen menselijke bewijzen meer nodig.

“Abraham geloofde God en het werd hen tot gerechtigheid gerekend” (Rom. 4:3; Gen. 15:6). Hij hoefde niet naar de Chaldeeën of naar de Egyptenaren te gaan om daar te onderzoeken of het wel het Woord van God was, wat hij gehoord had. Hij wist wie hij geloofd had en dit gaf hem een heilige standvastigheid. Hij kon zeggen: *“God heeft een band gelegd tussen mij en Zichzelf, door middel van Zijn Woord, die geen macht op aarde of in de hel ooit kan wegnemen”*. Dit is de echte basis voor iedere gelovige – man, vrouw of kind – in alle tijden en onder alle omstandigheden.

Dit was de basis voor Abraham, Josia, Lukas, Paulus en Timotheüs. Zonder die basis kunnen wij niet trouw blijven. Want ontrouw neemt de basis weg waarop veel belijdenissen rusten.

De tekst: *“want ik weet Wie ik geloofd heb”* (2 Tim. 1:12) ondersteunt mij tegen een belijdenis zonder leven, een geërfd geloof, een geloofsbelijdenis door opvoeding en tegen een twijfel die alles wil beredeneren en niets gelooft. God heeft gesproken en Zijn stem heeft ons hart bereikt. Dat geeft rust en vrede, kracht en bevestiging aan hart en geest van de gelovige. Gods stem spreekt in de Heilige Schrift – spreekt tot het hart – spreekt tot mij. Dit is leven en vrede. Dat is alles wat ik nodig heb.

~

Van alles wat hierboven staat is Josia's leven en tijd een illustratie.

“Josia was acht jaren oud, toen hij koning werd” (2 Kron. 34:1). Dat zegt veel over de toestand van het volk van God. Zijn vader was door zijn eigen dienstknechten vermoord na een korte en boze regering van twee jaar. Hij was toen 24 jaar. Zulke dingen deugen niet. Ze waren de vrucht van zonde en dwaasheid. Het vernederende bewijs van Juda's afwijking van Jehova. Maar God staat boven alles. Hoewel we niet zouden verwachten dat een kind van acht jaar oud op de troon van David zou zitten, ondervond dit kind in zekere zin de hulp van de God van zijn vaders. Hier gold: *“waar de zonde toenam, is de genade veel overvloediger geworden”* (Rom. 5:20). Zelfs het feit van Josia's jeugd en onervarenheid was een aanleiding om goddelijke genade te laten zien en de openbaring van de waarde en de kracht van het Woord van God.

Dit godvrezende kind verkeerde in bijzonder moeilijke omstandigheden en beproevingen. Hij werd omringd door heel oude dwalingen in velerlei vormen. Maar hij *“deed wat recht is in de ogen des Heren en wandelde in de wegen van zijn vader David; hij week niet af, rechts noch links. In het achtste jaar zijner regering, toen hij nog jong was, begon hij de God van zijn vader David te zoeken, en in het twaalfde jaar begon hij Juda en Jeruzalem te reinigen van de hoogten, de gewijde palen, de gesneden en de gegoten beelden.”* (2 Kron. 34:2, 3). Dat was een goed begin. Dat is belangrijk, als het hart nog jong is en het is vervuld met de vreze des Heren. Dat bewaart voor veel kwaad. *“De vreze des Heren is het begin der wijsheid”* (Spr. 9:10). Dat is wat dit godvrezende kind geleerd had en hij volgde dit standvastig na. Wat zit er een kracht en waarde in de uitdrukking: *“Hij deed wat recht is in de ogen des Heren”*. Hij deed wat recht was, niet in zijn eigen oog, ook niet in de ogen van het volk of in de ogen van hen die voor hem geweest waren, maar in de ogen van de Heer. Wat een solide basis van elke rechtvaardige handeling. Pas als de vreze des Heren zijn ware plaats krijgt in het hart, kan alles recht, wijs en heilig zijn.

Wij kunnen veel dingen doen uit vrees voor mensen, uit gewoonte, door invloeden buiten onszelf, maar doen wat recht is in de ogen van de Heer kan alleen, wanneer onze harten leven in de vrees van Zijn heilige naam. Dat is het grote en leidende beginsel. Het houdt ernst, ijver en realiteit in – zeldzame kwaliteiten – een

waarborg tegen lichtzinnigheid en ijdelheid. Iemand die in de vreze des Heren wandelt is ernstig en oprecht, hij houdt zich niet bezig met onbeduidende dingen, is niet gemaakt, aanmatigend en beroemd zich nergens op. Want het leven heeft een doel, het hart heeft een voorwerp en dit geeft kracht aan het leven en het karakter.

“...en wandelde in de wegen van zijn vader David; hij week niet af, rechts noch links”. Wat een getuigenis voor een jonge man. Naar zo'n duidelijke beslistheid mogen wij allemaal verlangen! Wat is dat goed in een tijd van laksheid en vrijzinnigheid, van valse mildheid en onechte liefde, zoals het tegenwoordig is. Dat geeft vrede in het hart. Iemand die weifelt heeft geen vrede, hij wordt steeds heen en weer geslingerd. Een wankelmoedig man is onberekenbaar in al zijn wegen (Jak. 1:8). Hij wil iedereen behagen en behaagt niemand. Iemand die een duidelijke keuze maakt weet dat hij maar Één moet behagen. Dat geeft beslistheid aan leven en karakter. Wat een voorrecht geen mensen te moeten behagen, geen ogendienaren te zijn, in staat te zijn het oog alleen op de Meester te richten en met Hem te gaan door kwaad gerucht en goed gerucht. Misschien verkeerd begrepen en in een verkeerd daglicht gesteld te worden, maar dat geeft niets. De hoofdzak is te wandelen op het door God aangewezen pad en daarvan niet af te wijken, niet naar rechts en niet naar links.

Een dienstknecht van de Heer moet vastberaden zijn. Als onze vijand een weifelende houding bij ons aantreft zal hij zeker proberen ons van het rechte pad af te krijgen. Dat de Heilige Geest machtig in ons mag werken en dat Hij ons geschikt maakt om te kunnen zeggen: *“Mijn hart is gerust, o God, ik wil zingen, psalmzingen, ja van harte”* (Ps. 108:1; 57:7).

“In het achtste jaar zijner regering, toen hij nog jong was, begon hij de God van zijn vader David te zoeken” (2 Kron. 34:3). Hierin ligt de basis van heel de waardevolle dienst van Josia. Hij begon met God te zoeken. Laten jonge christenen dit ernstig overdenken. Velen zijn zo bezig en in beslag genomen door hun dienst, terwijl hun hart niet bevestigd wordt in de vreze en liefde van God. Dit is een ernstige dwaling waarin wij kunnen vallen. Laten we steeds onthouden: *“Wie door God veel in het openbaar gebruikt wordt, oefent Hij in het verborgen”*. Al Zijn geliefde dienstknechten zijn meer bezig geweest met hun Meester dan met hun werk.

Wij zetten het werk niet op een lagere plaats, maar allen die door God erkend zijn en een lange staat van dienst en christelijk getuigenis hebben gehad, zijn begonnen met ernstig werk aan het hart, in het verborgene van de goddelijke tegenwoordigheid. Iemand, die te vroeg aan het openbare werk begint – begint te onderwijzen voor dat hij heeft geleerd – loopt het gevaar te blijven steken en terug te vallen. Wat God geplant heeft, wortelt diep en groeit dikwijls langzaam.

Josia begon God te zoeken, vier jaar voordat hij aan zijn openbare werk begon. Eerst moest er bij hen een

basis gelegd worden van godsvrucht waarop de actieve dienst kon voortbouwen. Dat was nodig. Hij moest een groot werk doen. Er waren een menigte aan hoogten, bossen, gesneden en gegoten beelden, ze waren overal en het verwijderen daarvan vereiste buitengewone trouw en vastberadenheid. Waar moest hij die halen? In de goddelijke schatkamer! Josia was nog maar een kind en zij die de afgodendienst hadden ingevoerd waren mannen op leeftijd en ervaring. Hij zocht de Heer en zijn hulp. Hij ging naar de bron van alle wijsheid en kracht. Hij vergaderde daar de kracht waarmee hij zich omgordde om te doen wat voor hem lag.

Dat was onmisbaar. Rommel van jaren en geslachten lagen voor hem. Ondanks de opwekking in de dagen van Hizkia leek het er op dat alles overgedaan moest worden. *“In het twaalfde jaar begon hij Juda en Jeruzalem te reinigen van de hoogten, de gewijde palen, de gesneden en de gegoten beelden. Men brak in zijn tegenwoordigheid de altaren der Baäls af; de wierookaltaren die daarop stonden, hiewu hij om; de gewijde palen, de gesneden en de gegoten beelden verbrijzelde en verpulverde hij, en het stof strooide hij op de graven van hen die daaraan geofferd hadden; de beenderen der priesters verbrandde hij op hun altaren. Zo reinigde hij Juda en Jeruzalem. Ook in de steden van Manasse, Efraim en Simeon, en zelfs in die van Naftali, welke allerwegen in puin lagen, brak hij de altaren en de gewijde palen af, en sloeg hij de gesneden beelden tot gruis; al de wierookaltaren in het gehele land van Israël hiewu hij om. Daarna keerde hij terug naar Jeruzalem”* (2 Kron. 34:3-7).

Lees ook 2 Koningen 23 eens, daar is een lijst met meer bijzonderheden van de gruwelen waarmee hij moest afrekenen. Hoe ver was het volk van God afgeweken toen zij het gezag van de Heilige Schrift hadden losgelaten. Een bijzondere les om te leren uit de geschiedenis van de beste koning van Juda.

Op het ogenblik dat een mens afwijkt van de Schrift, al is het maar een haarbreed, is het niet te zeggen tot welke afwijking hij kan komen. We kunnen ons verwonderen over Salomo, die hoge plaatsen bouwde voor Astoreth, de gruwel van de Sidoniërs, voor Kamos de gruwel van de Moabieten en voor Milkom de gruwel van de Amoriëten. Hij was eerst ongehoorzaam aan het Woord want hij nam zich vrouwen van die volken en daardoor viel hij heel gemakkelijk in nog grotere dwalingen door hun afgodendienst in te voeren.

Alle boosheid, elk bederf, verwarring, schande, oneer, lastering vindt zijn oorsprong in de afwijking van het Woord van God. Daar kunnen we niet genoeg over nadenken! Het is het hoofddoel van satan om het volk van God weg te voeren van de Schrift. Daarvoor zal hij alle middelen toepassen:

- overleveringen,
- doelmatigheid,
- menselijke redeneringen,
- publieke opinie,
- reputatie,

- invloed,
- karakter,
- plaats en
- nuttigheidsbeginselen.

Dat zal hij allemaal inzetten om het hart en geweten maar weg te kunnen houden bij deze ene gouden zin: “*Er staat geschreven*”.

Die hele massa aan dwalingen die onze jonge koning in staat was aan gruis te slaan en tot poeder te vermalen, was gekomen door het veronachtzamen van deze allerkostelijkste zin. Ouderdom, gezag van de vaders, niets hield Josia tegen. Josia liet zich niet tegenhouden door opmerkingen zoals, je moet:

- tolerant zijn,
- een brede horizon hebben,
- ruim van gedachten zijn
- vrijzinnig van geest zijn,
- niet zo enghartig zijn,
- verdraagzaam zijn,
- niet zo veel vooroordelen hebben.
- het breder zien, mensen bij elkaar trekken, een kring vormen in plaats van steeds maar te veroordelen.

Dat alles raakte Josia niet. Als iets niet de basis heeft van “zo zegt de Heer” dan deed hij maar één ding, hij sloeg het tot gruis.

Deel 3

“In het achtste jaar zijner regering, toen hij nog jong was, begon hij de God van zijn vader David te zoeken”... “in het twaalfde jaar begon hij Juda en Jeruzalem te reinigen”... “In het achttiende jaar zijner regering, toen hij bezig was het land en de tempel te reinigen, zond hij Safan, de zoon van Asaljahu, en de stadsoverste Maaseja en de kanselier Joach, de zoon van Joachaz, om het huis van de Here, zijn God, te herstellen” (vs. 3, 8).

Wat een vooruitgang die voortkwam uit een voornemen van het hart om de Heer te dienen. “*het pad der rechtvaardigen is als het glanzende morgenlicht, dat steeds helderder straalt tot de volle dag*” (Spr. 4:18). Dat was het pad van Josia en dat kan ook het pad van elke christen zijn als hij, zonder op de omstandigheden te letten getrokken wordt naar hetzelfde doel, zelfs wanneer de omstandigheden vijandig zijn zoals in Josia’s dagen. Een toegewijd hart en een ernstige geest zal ons leiden op het pad van trouw discipelschap. De genade van God zal ons daarbij helpen.

De eerste twaalf hoofdstukken van Jeremia schetsen ons de toestand van Israël in de dagen van Josia. Daar lezen we zinnen als: “*dan zal Ik mijn oordelen over hen uitspreken om al hun boosheid, dat zij Mij verlaten en voor andere goden offers ontstoken hebben, en zich hebben nedergebogen voor de voortbrengselen hunner handen. Gij dan, gord uw lendenen, maak u op en*

spreek tot hen al wat Ik u gebieden zal; verschrik niet voor hen, opdat Ik u niet voor hen doe verschrikken” (Jer. 1:16). “*Daarom zal Ik nog met u een rechtsgeding voeren, luidt het woord des Heren, ja, met uw kindskinderen zal Ik een rechtsgeding voeren. Want steekt maar eens over naar de kustlanden der Kittiers en ziet, zendt boden naar Kedar en geeft nauwlettend acht, ja, ziet, of iets dergelijks geschied is; heeft ooit een volk goden verruild? (en dat zijn toch geen goden!) maar mijn volk heeft zijn eer verruild voor wat geen baat brengt*” (Jer. 2:9-11).

In Jeremia 3 vers 1 staat de verschrikkelijke beeldspraak die gebruikt wordt om het lage gedrag van het afvallige Israël en het verraderlijke Juda aan te tonen.

“Uw handel en wandel heeft u dit berokkend, dat komt van uw boosheid; voorwaar, bitter is het, ja, het raakt u in het hart. O mijn binnenste, mijn binnenste! Ik moet ineenkrimpen. O wanden mijns harten! Mijn hart jaagt in mij, ik kan niet zwijgen; want bazuingeschal hoor ik, strijdrumoer! Slag na slag wordt gemeld, ja, het gehele land is verwoest; onverhoeds zijn mijn tenten verwoest, in een oogwenk mijn tentkleden. Hoelang moet ik het signaal zien, het bazuingeschal horen? Want onverstandig is mijn volk, Mij kennen zij niet; dwaze kinderen zijn het, en inzicht hebben zij niet; wijs zijn zij om kwaad te doen, maar van goed doen weten zij niet. Ik zag de aarde, en zie, zij was woest en ledig; ik zag naar de hemel, en zijn licht was er niet. Ik zag de bergen, en zie, zij beefden, en alle heuvelen schudden. Ik zag, en zie, er was geen mens, en al het gevogelte des hemels was weggevlogen. Ik zag, en zie, de gaarde was woestijn, en al zijn steden waren in puin gestort, voor de Here, voor zijn brandende toorn” (Jer. 4:18-26).

Wat een levendige taal. De profeet beschrijft het toneel als een chaos en donkerheid. Wanneer we deze eerste hoofdstukken lezen kunnen we ons een juist beeld vormen van de tijd waarin Josia leefde. Het was een tijd die gekenmerkt werd door elke vorm van bederf. Van hoog tot laag, rijk of arm, geleerd of ongeleerd, profeten, priesters en het volk, ze hielden allemaal de schijn op, ze bedrogen, ze waren harteloos en boos. Waarom leggen we daar zo de nadruk op? Voornamelijk om aan te tonen, dat wij persoonlijk de Heer kunnen dienen als wij maar een voornemen van het hart hebben, want dan speelt de omgeving geen rol. In de donkerste tijden schijnt het licht van ware toewijding het helderst, door de duisternis die het omringt straalt het.

Omstandigheden, die traagheid en ontrouw in de hand werken en die een meezuigende werking uitoefenen, zijn een aanleiding voor iemand die trouw is om zich daartegen te verzetten. Wanneer Josia om zich heen had gekeken zou hij verraad, bedrog, bederf en geweld hebben gezien. En in de godsdienst zag hij enkel dwaling en kwaad in elke mogelijk vorm. Sommige van deze dwalingen waren ingevoerd door Salomo en waren door Hizkia met rust gelaten. De basis van het kwaad was gelegd tijdens de schitterendste regering

van Israël, door de wijste en rijkste koning. De meest godvruchtige en toegewijde voorganger van Josia had ze gelaten zoals hij ze gevonden had.

Wie was Josia, dat hij zulke eerbiedwaardige instellingen durfde omver te werpen? Een onervaren en ongeefende jongeman, die stond tegenover mannen die in wijsheid, inzicht en levenservaring ver boven hem stonden! Waarom liet hij de dingen niet bij het oude? Waarom liet hij zich niet voortdrijven op de stroom die al eeuwen vloeiende? Scheuringen zijn gevaarlijk. Er is altijd een groot risico dat de voordelen van het oude verloren gaan.

Al dergelijke overwegingen kunnen in het hart van Josia een rol hebben gespeeld, maar zijn antwoord was eenvoudig, direct, duidelijke en beslist. Het was niet oordeel van Josia tegenover het oordeel van zijn voorgangers, maar het was het oordeel van God tegen allen. Dat is een belangrijk beginsel voor ieder kind van God en voor iedere dienstknecht. Zonder dit beginsel kunnen wij niet optreden tegen het kwaad om ons heen. Dit beginsel ondersteunde Luther in zijn strijd tegen het hele christendom. Hij legde de bijl aan de wortel van oude vooroordelen en schokte de basis van de vooropgestelde meningen en leerstellingen die meer dan 1000 jaar de Kerk hadden beheerst. Maar het was niet Luther tegen het christendom, maar de Heilige Schrift tegen dwaling.

Laten we daarover nadenken. Zoals het een grote les was voor Luther en Josia is dat het ook voor ons. Wij verlangen er naar dat de Heilige Schrift het ultieme gezag heeft – het absolute gezag van het Woord van God – van de goddelijke openbaring – eerbiedig erkend in de hele Gemeente van God. De vijand echter probeert het gezag van het Woord te ondermijnen en het gezag ervan over het geweten te verzwakken. Daarom willen we naar dat we vermogen ernstig waarschuwen en aandringen op het belang van onderwerping aan de stem van God in de Schrift, in alle dingen. Het is niet voldoende in te stemmen met het populaire: “De Bijbel alleen”. We hebben meer nodig. We moeten absoluut bestuurd worden door het gezag van de Schrift, niet door de uitlegging van een mens, maar door de Schrift zelf. We hebben ook een geweten nodig dat in elke omstandigheid een getrouw antwoord geeft volgens de onderwijzing van het goddelijk Woord.

Dit vinden we geïllustreerd in het leven van Josia door. In het 18^e jaar van zijn regering, toen hij 26 jaar oud was zien we dat in het bijzonder. Dat jaar was niet alleen een gedenkwaardig jaar in het leven van Josia maar ook in de geschiedenis van Israël. Dat jaar wordt gekenmerkt door twee grote feiten namelijk:

- **de ontdekking van het wetboek;**
- **En de viering van het Pascha.**

Feiten die hun stempel hebben gezet op deze belangrijke periode en die hun vruchten afwerpen als lering voor het volk van God in alle tijden. Het boek werd gevonden tijdens de hervormingen, wat op zich

een bewijs te meer is van het beginsel: “*Als iemand zijn wil doen wil, zal hij van deze leer erkennen of zij uit God is*” (Joh. 7:17).

“In het achttiende jaar zijner regering, toen hij bezig was het land en de tempel te reinigen, zond hij Safan, de zoon van Asaljahu, en de stadsoverste Maaseja en de kanselier Joach, de zoon van Joachaz, om het huis van de Here, zijn God, te herstellen. Toen zij bij de hogepriester Chilkia gekomen waren, droegen zij het geld af dat in het huis Gods gebracht was, en dat de Levieten, de dorpelwachters, uit Manasse en Efraim, uit het gehele overblijfsel van Israël, uit geheel Juda en Benjamin en van de inwoners van Jeruzalem bijeengebracht hadden. Zij stelden het ter hand aan de opzichters die aangesteld waren over het huis des Heren, en dezen gaven het aan de werklieden die in het huis des Heren werkzaam waren om het te verbeteren en te herstellen: zij gaven het aan de werklieden en aan de bouwlieden, om gehouwen stenen te kopen en hout voor de binten, teneinde daarmee de gebouwen die de koningen van Juda hadden laten vervallen, van zolders te voorzien. De mannen deden het werk trouw, en over hen waren aangesteld om leiding te geven, van de Merarieten: de Levieten Jachat en Obadja, en van de Kehatieten: Zekarja en Mesullam. Alle Levieten, die muziekinstrumenten konden bespelen, stonden aan het hoofd van de lastdraggers en hadden, bij welke arbeid ook, de leiding over al de werklieden. Sommige Levieten waren schrijvers, opzieners en poortwachters. Toen zij het geld dat in het huis des Heren gebracht was, te voorschijn haalden, vond de priester Chilkia het boek van de wet des Heren, gegeven door Mozes. En Chilkia nam het woord en zeide tot de schrijver Safan: Ik heb het wetboek gevonden in het huis des Heren. Daarop gaf Chilkia het boek aan Safan, en Safan bracht het boek naar de koning. Bovendien bracht hij de koning verslag uit en zeide: Al wat aan uw dienaren is opgedragen, dat doen zij: zij hebben het geld dat zich in het huis des Heren bevond, uitgestort, en hebben het zowel hun die met het opzicht belast zijn, als hun die het werk verrichten, ter hand gesteld. Ook deelde de schrijver Safan de koning mede: De priester Chilkia heeft mij een boek gegeven. En Safan las de koning daaruit voor. Zodra de koning de woorden der wet hoorde, scheurde hij zijn klederen.” (2 Kron. 34:8-19).

Een teer geweten buigt voor het Woord van God. Een bijzondere lieflijkheid in Josia. Hij was een man met een nederige berouwvolle geest. Mochten wij allemaal zo zijn. Wat een waardevolle christelijke karaktertrek. Wij zouden allemaal meet het gewicht, het gezag en de ernst van de Schrift moeten kennen. Josia betwijfelde de echtheid en het gezag van de woorden niet die door Safan waren voorgelezen. Hij vroeg niet: “Hoe kan ik nu weten of dit het Woord van God is?” Hij beefde ervoor, hij boog zich ervoor en scheurde zijn kleren. Hij beoordeelde het Woord niet, het Woord oordeelde hem.

Zo moet het altijd zijn. De Schrift is het Woord van God en het oordeelt de mens. Het legt de wortels van

zijn natuur bloot. Het stelt de basis van zijn bestaan in het licht. Het houdt hem een heldere spiegel voor, waarin hij zichzelf volmaakt weerkaatst ziet. Daarom houdt de mens niet van de Schrift – hij kan het Woord niet verdragen – probeert het opzij te zetten – graaft er gaten in – durft neer te gaan zitten om het te beoordelen. Zo behandelen mensen andere boeken niet. Daarin zoeken ze geen fouten of tegenstrijdigheden.

Maar de Schrift oordeelt de mens, zijn wegen en zijn lusten. Vandaar de vijandschap van de natuurlijke mens tegen dat kostbare en wonderbare Boek. Een Boek dat zijn eigen geloofsbrieven in zich draagt voor elk goddelijk toebereid hart. Er is een kracht in de Bijbel die elke hoogte neerhaalt. Alles moet vroeger of later ervoor buigen. *“Want het woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en het dringt door tot verdeling van ziel en geest, zowel van gewrichten als van merg, en oordeelt de gedachten en overleggingen van het hart. En geen schepsel is voor Hem onzichtbaar, maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen van Hem met Wie wij te doen hebben”* (Hebr. 4:12,13).

Josia vond dat ook. Het Woord van God doorboorde hem. *“Zodra de koning de woorden der wet hoorde, scheurde hij zijn klederen. Toen gebod de koning aan Chilkia, Achikam, de zoon van Safan, Abdon, de zoon van Micha, de schrijver Safan en Asaja, de dienaar des konings: Gaat de Here raadplegen ten behoeve van mij en van hen die in Israël en Juda zijn overgebleven, over de woorden van het boek dat gevonden is, want groot is de gramschap des Heren, die zich over ons uitgestort heeft, omdat onze vaders het woord des Heren niet in acht genomen hebben, en niet hebben gehandeld overeenkomstig al wat in dit boek geschreven staat”* (vers 19-21).

Wat een opmerkelijke tegenstelling tussen de nederige Josia die zich neerbuigt onder de werking van het Woord van God en de tegenwoordige moderne twijfelaars en ongelovigen. Mochten de mensen wijs worden en hart en geweten eerbiedig buigen in onderwerping aan het Woord van de levende God voordat die grote en verschrikkelijke dag des Heren komt, waarin ze gedwongen zullen worden om te buigen, terwijl ze wenen, klagen en met hun tanden knarsen.

Het Woord van God zal stand houden in eeuwigheid. Het is nutteloos voor een mens om er zich tegen te verzetten, het proberen weg te redeneren, of er fouten en tegensprekingen in te ontdekken. *“Voor eeuwig, o Here, houdt uw woord stand in de hemelen”* (Ps.119:89). *“De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan”* (Mat. 24:35; Mark. 13:31; Luk. 21:33). *“maar het woord van de Heer blijft tot in eeuwigheid”. Dit nu is het woord dat u verkondigd is”* (1 Petr. 1:25). Wat voor nut heeft het dan voor een mens het Woord van God te weerstaan? Dat is een ernstige vraag! Winnen kan hij er niets bij alleen maar verliezen!!!

“Daarop ging Chilkia met hen die de koning gezonden had, naar de profetes Chulda, de vrouw van de klederbewaarder Sallum, de zoon van Tokhat, de zoon van Chasra. Zij nu woonde te Jeruzalem in het nieuwe gedeelte. En zij spraken tot haar volgens hun opdracht.” (vers 22).

Een kind van acht jaar kwam op de troon van David en openbaart de toestand van het volk van God. En in dit vers wordt de profetische dienst vervuld door een vrouw. Het spreekt allemaal boekdelen, maar de genade van God faalt niet, maar was overvloedig. Josia was zo bedroefd dat hij bereid was de mededelingen van God te ontvagen via welk kanaal dan ook. Dat is mooi. Het lijkt vernederend voor een koning naar een vrouw te moeten gaan om raad, maar deze vrouw was de bewaarster van de gedachten van God en dat was voldoende voor Josia. Hij wilde enkel graag de wil van God kennen en doen. Het kwam er voor hem niet op aan welk instrument de stem van God gebruikte. Hij was bereid te luisteren en te gehoorzamen. Dat is de basis van goddelijke leiding. *“Ootmoedigen doet Hij wandelen in het recht, en Hij leert ootmoedigen zijn weg”* (Ps. 25:9).

Waren er maar meer van zulke zachtmoedige mensen onder ons, dan zou er minder verwarring, verschil van mening, woordenstrijd zijn. Als we nederig zouden zijn, zouden we allemaal door God geleid en onderwezen kunnen worden. We zouden eensgezinder zijn, allen hetzelfde spreken en minder verdeeld en afgunstig zijn.

Josia krijgt een volledig antwoord, zowel voor het volk als voor zichzelf. *“Zij zeide tot hen: Zo zegt de Here, de God van Israël: zegt tot de man die u tot Mij gezonden heeft: zo zegt de Here: zie, Ik breng onheil over deze plaats en over haar inwoners: al de vervloeking die geschreven staan in het boek dat men de koning van Juda heeft voorgelezen; omdat zij Mij verlaten hebben en offers ontstoken voor andere goden, teneinde Mij te krenken met al de maaksels van hun handen. Daarom zal mijn gramschap zich uitstorten over deze plaats zonder geblust te worden”* (vers 23 –25).

Dit was de plechtige herhaling en bevestiging van dat wat de koning al had gehoord. Maar het kwam met frisse kracht, nadruk en belangstelling als een persoonlijke mededeling voor hem, die begon met deze zin: *“zegt tot de man die u tot Mij gezonden heeft”*.

Dan komt de boodschap die koning Josia zelf aangaat: *“Maar tot de koning van Juda, die u zond om de Here te raadplegen, tot hem zult gij aldus zeggen: zo zegt de Here, de God van Israël: wat de woorden betreft die gij gehoord hebt; omdat uw hart week geworden is en gij u verootmoedigd hebt voor het aangezicht van God, toen gij zijn woorden tegen deze plaats en haar inwoners hoordet, ja, u voor mijn aangezicht verootmoedigd hebt en uw klederen gescheurd hebt en voor mijn aangezicht geweend hebt, zo heb ook Ik gehoord, luidt het woord des Heren. Zie, Ik zal u tot uw vaders vergaderen en gij zult in vrede in uw graf*

bijgezet worden en uw ogen zullen niets zien van al het onheil, dat Ik over deze plaats en haar inwoners breng. En zij brachten de koning het antwoord over” (vers 26 –28).

Dit is leerzaam en bemoedigend voor ons in deze donkere dagen. Het leert ons dat God grote waarde hecht aan persoonlijke oefeningen van de ziel en een berouwvol hart.

Josia had misschien de hopeloosheid van alle dingen kunnen inzien. Dat niets de toorn en het oordeel over de stad en het land zou kunnen keren - Dat iedere poging daartoe vergeefs zou zijn - Dat het goddelijke plan vaststond – Het besluit zou worden uitgevoerd. Kortom, dat hij werkeloos zou moeten toezien en de dingen maar op zijn beloop moest laten.

Maar zo redeneerde Josia niet. Hij boog voor het goddelijk getuigenis, vernederde zichzelf, scheurde zijn kleren en weende. God nam daar kennis van. Zijn berouwvolle tranen waren kostbaar voor de Heer en hoewel het oordeel zou komen deze berouwvolle koning ontsnapte er aan. Niet alleen ontquam hijzelf, maar in de hand van de Heer was hij tevens het instrument om ook anderen te redden. Hij wendde zich tot God met een gebroken geest en een ernstig hart, beledigd zijn zonden en de zonden van het volk. En toen hij zeker was van zijn persoonlijke redding begon hij ook de bevrijding van zijn broeders te zoeken. Wat een les voor ons hart. Dat wij deze les ter harte mochten nemen.

Deel 4

Als er een oprecht werk in het hart plaats vindt, is dat altijd het geval wanneer iemand het gewicht en de ernst van de waarheid voelt, daarom zal hij proberen anderen dat ook te laten zien. Een waarheid die alleen maar verstandelijk of oppervlakkig is, beschouwend of denkbeeldig, zal geen praktisch gevolg hebben. Het oefent het hart en geweten niet op een goddelijke manier. Het heeft geen invloed op het leven en karakter. En als het onszelf niet raakt zal onze voorstelling ervan aan anderen met weinig kracht gepaard gaan.

Natuurlijk, God is soeverein. Hij kan Zijn Woord gebruiken, zelfs als het gesproken wordt door iemand die er zelf nooit de invloed van heeft ondergaan. We kunnen er zeker van zijn, dat de beste manier om anderen diep te raken is, zelf diep door de waarheid geraakt te worden.

Bijvoorbeeld: de wederkomst van de Heer. Iemand kan alleen zijn toehoorders treffen, als hij zelf diep er door getroffen is, als het hart onder de kracht staat van dit ernstige woord: “de Heer is nabij”. Als dit feit in alle ernst verwerkelijkt wordt in relatie tot de wereld en haar aantrekkelijkheden, zowel persoonlijk als gemeenschappelijk, dan zal de waarheid zo worden voorgesteld dat het de harten van de toehoorders raakt. Het is gemakkelijk te zien of iemand zelf heeft ervaren

wat hij zegt. Iemand kan een duidelijke en knappe uiteenzetting geven van de leer aangaande de wederkomst en alle daarmee samenhangende waarheden, maar als het koud en gevoelloos wordt voorgedragen, zal het weinig effect op de toehoorders hebben. Om tot de harten te spreken, moet het hart van de spreker erbij betrokken zijn. Iemand moet een behoorlijk verhard hart hebben wil hij onbewogen blijven als iemand onder tranen spreekt over zijn redding .

Laten we elkaar goed begrijpen. Niets in de manier van spreken kan uit zichzelf iemand bekeren. Tranen kunnen niet levend maken. Ernst kan niet wedergeboren maken. *“niet door kracht noch geweld, maar door mijn Geest! zegt de Here der heerscharen”* (Zach. 4:6). Alleen door de machtige werking van het Woord en de Geest van God kan iemand wedergeboren worden. Dit geloven we en zullen we onthouden, maar wij geloven ook dat God een ernstige prediking zegent en dat mensen daardoor getroffen worden. Het moet geen mechanische preek zijn, geen routine werk. Het moet gepaard gaan met ernst en een diep gevoel voor de ziel van de mens en droefheid over de verloren mens. Een grote invloed door een blijvend gevoel van het verschrikkelijk lot over de zondaars die geen berouw hebben. Met inzicht van de waarde van de onsterfelijke ziel en de ernstige werkelijkheid van de eeuwigheid.

We moeten geen waarheden brengen zonder overtuiging. In onze dagen is er een bijzondere behoefte aan een trouwe, gelovige woordverkondiging. Gelukkig hen die aanvoelen hoe zij dat moeten doen. Die spreken als kanalen van gemeenschap tussen God en hun medemensen. Mensen die er werkelijk op uit zijn om hun werk te doen naar de wil van God en er niet op uit zijn om te leren spreken, maar er op uit zijn mensen te redden.

De evangelist brengt mensen in de nabijheid van Christus. De herder en de leraar proberen mensen bij elkaar te houden.

Het is een zegen als God wordt verheerlijkt. De grootheid van Jezus Christus wordt geopenbaard door de uitleg van de waarheid, of de mensen nu willen horen of niet. Maar moeten we ook niet naar de resultaten kijken? Wij geloven van wel. Een spreker moet kijken naar het resultaat en niet voldaan zijn zonder resultaat. Een boer gaat ook niet jaar op jaar door met zaaïen zonder dat hij oogst. We moeten onze toehoorders niet wegpreken en dan onszelf tevreden stellen met de tekst: *“wij zijn voor God een welriekende reuk van Christus”* (2 Kor. 2:15). Dit is fout. Het is een fatale dwaling. Wat we nodig hebben is voor God te leven en voor de resultaten van ons werk – op Hem wachten – te worstelen in gebed voor anderen – al onze geestkracht in het werk te steken – te spreken alsof alles van ons afhing, hoewel we heel goed weten dat wij niets kunnen doen en dat onze woorden *“zijn als prikkelen; als ingeslagen nagelen zijn de verzamelingen daarvan; gegeven zijn zij door een Herder”* (Pred. 12:11).

We zijn ervan overtuigd dat naar goddelijke orde een harde werker vrucht op zijn arbeid moet hebben; en overeenkomstig zijn geloof zal hij dat hebben. Er kunnen uitzonderingen zijn, maar we kunnen er zeker van zijn dat een trouwe prediker vroeg of laat vrucht zal rapen.

Tot deze gedachten zijn wij gekomen door de gebeurtenis in Josia's leven aan het eind van 2 Kronieken 34. Het is goed om daarover na te denken. Josia was een ernstig man en voelde de kracht van de waarheid op zich drukken. Hij kon niet voldaan zijn zolang hij het volk niet om zich heen had verzameld, zodat het licht, dat op hem geschinen had, ook op hen zou schijnen. Hij bleef niet staan bij het feit dat hij in vrede in zijn graf zou neerdalen – dat hij het kwade niet zou zien dat over Jeruzalem zou komen – dat hij aan het oordeel zou ontkomen. Nee, hij dacht aan anderen. Hij had medelijden met het volk rondom hem.

Zijn eigen redding stond namelijk in verband met en was gegrond op zijn oprechte berouw en verootmoediging onder de machtige hand van God. Daarom probeerde hij door dezelfde werking van dat Woord, dat eerst krachtig in zijn eigen hart gewerkt had, anderen ook tot berouw en verootmoediging te brengen.

“Toen zond de koning een boodschap en riep al de oudsten van Juda en Jeruzalem bijeen. De koning ging naar het huis des Heren met al de mannen van Juda, de inwoners van Jeruzalem, de priesters, de Levieten, en het gehele volk van groot tot klein. Hij las te hunnen aanhoren al de woorden van het boek des verbonds dat in het huis des Heren gevonden was. Toen ging de koning staan op zijn plaats en sloot een verbond voor het aangezicht des Heren, dat men de Here zou volgen en met zijn ganse hart en zijn ganse ziel zijn geboden, getuigenissen en inzettingen zou houden, en de woorden van het verbond die in dit boek geschreven waren, zou volbrengen. Ook deed hij allen die zich in Jeruzalem en Benjamin bevonden, tot het verbond toetreden, en de inwoners van Jeruzalem handelden overeenkomstig het verbond van God, de God hunner vaderen. Josia verwijderde al de gruwelen uit al de landstrekken die aan de Israëlieten toebehoorden, en bracht allen die zich in Israël bevonden, tot de dienst van de Here, hun God. Gedurende heel zijn leven weken zij niet af van de Here, de God hunner vaderen.” (vers 29 – 33).

Wij met al ons licht, kennis en voorrechten krijgen hier een les. Ten eerste Josia voelde zijn verantwoordelijkheid voor iedereen om hem heen. Hij stak zijn licht niet onder de korenmaat, maar liet het schijnen tot zegen van anderen.

De grote waarheid van het ene lichaam werd veel later pas geopenbaard, toen Christus het opgestane Hoofd Zijn plaats had ingenomen aan de rechterhand van God. Toch vinden we hier de eenheid van het volk Israël. Het is een nationale eenheid en niet de eenheid van het lichaam. Deze eenheid was altijd erkend door de getrouwen ondanks de uiterlijke toestand van het

volk. De twaalf toonbroden waren het goddelijke beeld van de volmaakte eenheid en toch de volmaakte onderscheidenheid van de twaalf stammen (zie Lev. 24). Gedurende de donkere stille nacht wierpen de 7 lampen van de gouden kandelaar hun licht op de twaalf toonbroden, geplaatst door de hand van de hogepriester overeenkomstig het bevel van God op de reine tafel. Een veelbetekenend beeld!

Deze grote waarheid verwerkelijkte Elia de Thisbiet ook toen hij op de Karmel een altaar bouwde. *“Elia nam twaalf stenen naar het getal van de stammen der zonen van Jakob, tot wie het woord des Heren gekomen was: Israël zal uw naam zijn”* (1 Kon. 18:31). Dezelfde waarheid had Hizkia voor ogen toen hij het bevel gaf: *“dat het een brandoffer en een zondoffer voor geheel Israël zou zijn”* (2 Kron. 29:24). Paulus doelde daar ook op toen hij in de tegenwoordigheid van koning Agrippa sprak over *“onze twaalf stammen, die vurig nacht en dag God dienen”* (Hand. 26:7).

Als iemand aan één van deze geloofsmannen had gevraagd: *“Waar zijn de twaalf stammen dan?”* Zou hij een antwoord hebben kunnen geven? Zouden zij ze hebben kunnen aanwijzen? Zeker! Maar niet op het eerste gezicht, want het volk was verdeeld. De eenheid was niet meer te zien. In de dagen van Elia en Hizkia had men de 2 en de 10 stammen. In de dagen van Paulus waren de 10 stammen verspreid. In het land Palestina was alleen een overblijfsel van de 2 stammen onder de heerschappij van het vierde beest van Daniël.

Wat dan? Was de waarheid van God krachteloos geworden door de uiterlijke toestand van Israël? Helemaal niet. *“Onze twaalf stammen”* moeten nooit opgegeven worden. De eenheid van de natie is een grote waarheid voor het geloof. Het is op dit moment even waar als toen Jozua de 12 stenen oprichtte te Gilgal. Het Woord van God blijft in eeuwigheid. Geen tittel of jota van al wat Hij gesproken heeft zal voorbijgaan. Verandering en verval kenmerken datgene wat mensen maken. Dood en verwoesting mag het mooiste op aarde bederven. Jehova zal elk van Zijn woorden waarmaken. De twaalf stammen van Israël zullen van het beloofde land genieten, in al zijn lengte, breedte en volheid.

Geen macht op aarde of in de hel is in staat deze heerlijke vervulling tegen te houden. Waarom? Wat maakt het zo zeker? Kunnen we wel met zo'n zekerheid spreken? Eenvoudig omdat de mond van de Heer het gesproken heeft. Het getuigenis van die God die niet liegen kan.

Dat moet duidelijk voor ons zijn. Niet alleen omdat het in relatie staat met Israël en het land Kanaän, maar ook omdat het de onkreukbaarheid van de Schrift als geheel betreft. Er is een onnauwkeurige manier om de Schrift te gebruiken, die ontrend is voor God en schadelijk voor ons. Dat is om teksten die specifiek over Jeruzalem en Israël spreken van toepassing te verklaren op de verkondiging van het evangelie en de uitbreiding van de christelijke Kerk. Dit is een onverantwoordelijke vrijheid nemen met de goddelijke

openbaring. Onze God kan werkelijk wel zeggen wat Hij bedoelt. Hij meent wat Hij zegt, als Hij spreekt over Israël en Jeruzalem. Hij heeft het dan niet over de Gemeente en als Hij spreekt over de Gemeente, bedoelt Hij niet Israël of Jeruzalem. Daaraan zouden alle schriftuitleggers moeten denken. Het is niet een kwestie van profetische uitleg. Het is veel meer. Het is een kwestie van de onfeilbaarheid, waarde en kracht van het Woord van God. Als we onszelf veroorloven om onnauwkeurig en slordig te zijn ten opzichte van sommige teksten, dan zijn we het ook ten opzichte van andere. Daardoor zal ons gevoel van gewicht en gezag van de hele Bijbel verzwakt worden.

Laten we naar Josia terugkeren. Hoe verwerklijkte hij dit grote beginsel? Hij maakte geen uitzondering op de algemene regel, dat alle godvrezende koningen van Juda rekening hielden met de eenheid van het volk Israël. Nooit beperkten ze hun gedachten, sympathie of hun daden binnen engere kring dan “onze twaalf stammen”. De twaalf broden op de reine tafel lagen altijd voor het oog van God en dus ook voor het oog van het geloof. Dit was niet een bespiegeling – een onpraktisch dogma – een dode letter. Nee, integendeel, het was in ieder geval een grote, invloedrijke praktische waarheid. “*Josia verwijderde al de gruwelen uit al de landstreken die aan de Israëlieten toebehoorden*” (vers 33).

En nu de toepassing daarvan voor onszelf in deze tijd. Geloof u op goddelijk gezag in de leer van de eenheid van het lichaam van Christus? Dat zo'n lichaam er nu is, op deze aarde, verenigd met zijn goddelijk en levend Hoofd in de hemel door de Heilige Geest? Heeft u deze waarheid van God zelf, op het gezag van de Schrift? Kortom, houdt u als hoofdwaarheid en basis, van het Nieuwe Testament, vast aan de onlosmakelijke eenheid van de Gemeente van God? Zeg niet: “Waar kan men dat zien?” Deze vraag stelt het ongelof wanneer het kijkt naar de talloze sekten en partijen. Het geloof antwoordt daarop, wanneer het oog rust op deze onvergankelijke zin: “[*Er is*] ¹ *één lichaam en één Geest*” (1 Kor. 12:20; Ef. 4:4). Let op de woorden: “Er is”. Er staat niet: “er was eens en er zal weer één lichaam zijn”. Ook zegt het niet dat er zoiets bestaat in de hemel. Nee, het Woord zegt: “[*Er is*] *één lichaam en één Geest*”. Kan deze waarheid zijn kracht verliezen door de toestand in de belijdende Kerk? Was de eenheid van het lichaam alleen maar voor de apostolische tijden en is ze nu niet meer van toepassing, omdat ze niet meer zichtbaar is?

Laten we oppassen dat we geen ontrouwe gevoelens toelaten, dat is de vrucht van ongelof in het Woord van God. De praktijk mag getuigen tegen deze waarheid. Maar welke waarheid heeft de praktijk niet tegen zich als getuige? Echter het geloof is niet gebouwd op hoe de dingen ervoor staan. Steunde Elia op de praktijk van het volk, toen hij zijn altaar van

twaalf stenen bouwde naar het getal van de stammen van Israël? Steunde Hizkia op de uiterlijke schijn toen hij bevel gaf om brandoffer en schuldoffer te brengen voor heel Israël? Deed Josia het voor de uiterlijke vorm toen hij zijn hervorming uitstreckte tot alle landen die tot de kinderen van Israël behoorden? Zeker niet. Zij steunden op het Woord van de God van Israël. Dat Woord bleef waar of de stammen van Israël nu waren verstrooid of niet. Als de Waarheid van God ongedaan gemaakt kan worden door de uiterlijke praktijk of daden van mensen, wat moeten we dan geloven? Dan blijft er geen enkele waarheid over, waarop wij kunnen vertrouwen.

Nee, de enige basis waarop we iets kunnen geloven is dit éne zinnetje: “*Er staat geschreven*”. Dat is voor ons van levensbelang. Als christen geloven we het, houden het vast en stemmen er van harte mee in. Welnu, er staat geschreven: “[*Er is*] *één lichaam en één Geest*” (Ef. 4:4). Het is even duidelijk als de tekst: “wij zijn door het geloof gerechtvaardigd” (Gal. 2:16) of elke andere waarheid. Moeten we dan deze kostbare waarheid maar loslaten, omdat zo weinig gezien wordt van de reinigende kracht er van in het leven van gelovigen? Dan is elke basis van ons geloof weg. We geloven het, omdat het in het Woord geschreven staat, niet omdat het in de wereld gezien wordt.

Natuurlijk moet het in de wereld getoond worden en het is onze schuld en schande dat het niet gebeurt. Maar de eigenlijke basis van ons geloof is de goddelijke openbaring. Als dit gezien en aangenomen wordt, geldt dit zowel voor de eenheid van het lichaam als voor de rechtvaardiging door het geloof.

Deel 5

“Er staat geschreven” is de enige basis waarop we een leerstelling kunnen geloven. Ja, dat geldt voor alle grote waarheden van het christendom. Al wat we kennen dat geestelijk, hemels of goddelijk is, is geopenbaard in het Woord van God.

Ik ben een zondaar, omdat de Bijbel zegt: “allen hebben gezondigd”. Ik ervaar het ook, maar daarom geloof ik het niet, maar ik ervaar het omdat ik geloof en ik geloof het omdat God het heeft gezegd. Het geloof rust op goddelijke openbaring en niet op menselijk gevoel of redenering.

“Er staat geschreven” is voldoende voor het geloof. Met minder kan ik niet toe, maar meer eist het geloof niet. God spreekt. Het geloof gelooft. Het beoordeelt het Woord van God niet naar de uiterlijke omstandigheden, maar het oordeelt de uiterlijke omstandigheden door het Woord van God.

Zo is het met de drie-eenheid, de godheid van onze Heer Jezus Christus, Zijn verzoening, Zijn hogepriesterschap, Zijn wederkomst, de leer over de oorspronkelijke zonde, rechtvaardiging, toekomstig oordeel en eeuwige straf. We geloven deze waarheden

¹ In de engelse vertaling staat: “[*There is*] *one body and one spirit*” (Eph. 4:4).

niet op grond van ons gevoel, rede of uiterlijke omstandigheden, maar op grond van goddelijke openbaring.

We geloven in de eenheid van het lichaam op dezelfde basis. Op vele plaatsen wordt er over geschreven. *“Want zoals het lichaam een is en vele leden heeft, en alle leden van het lichaam, hoewel vele, een lichaam zijn, zo ook Christus. Immers, wij allen zijn door een Geest tot een lichaam gedoopt, hetzij Joden hetzij Grieken, hetzij slaven hetzij vrijen, en ons allen is van een Geest te drinken gegeven”* (1 Kor. 12:12,13). En even verder in vers 24: *“God heeft het lichaam zo samengesteld, dat Hij aan het mindere overvloediger eer gegeven heeft, opdat er geen verdeeldheid in het lichaam is... En u bent het lichaam van Christus en ieder afzonderlijk leden”* (Vers 24, 27). Het gaat hier over de onlosmakelijke eenheid van de Gemeente van God, het lichaam van Christus. Het is een goddelijke waarheid omdat het door God geopenbaard is. Wij geloven dat Jezus Christus God is boven alles gezegend tot in eeuwigheid, omdat de Schrift dat zegt. En er is één lichaam, omdat de Schrift dat zegt.

De waarheid van de eenheid van het lichaam is niet zomaar een denkbeeldig iets – een dorre bespiegeling – een vleugellamme leerstelling. Het is een praktische en vormende, invloedrijke waarheid. In het licht daarvan moeten we wandelen en alles om ons heen en onszelf oordelen. Zo was het ook bij Israël van ouds af. De eenheid van het volk was een werkelijkheid voor hen en niet zo maar een theorie, die je naar smaak kon aannemen of verwerpen. De natie was één in Gods gedachten. Waar dat niet openbaar was, moest de getrouwe alleen maar de plaats innemen van zelfoordeel met een gebroken geest en met diep berouw in het hart. Kijk naar de voorbeelden van Hizkia, Josia, Daniël, Nehemia en Ezra. Deze trouwe mensen gaven nooit deze waarheid op omdat Israël had gefaald. Zij maten de waarheid van God niet af naar de daden van mensen. Maar oordeelden de daden van mensen en zichzelf door de waarheid van God. Dit was de enige juiste handelwijze. Als de geopenbaarde eenheid van Israël bedorven was door zonde en dwaasheid van mensen, erkenden de oprechte leden in de samenkomst de zonde en treurden er over. Zij beleden die zonde als hun eigen zonde en zagen op tot God. Dit was nog niet alles. Zij voelden hun verantwoordelijkheid om te handelen naar de waarheid van God, wat de uiterlijke omstandigheden ook waren.

Dat was de betekenis van de twaalf stenen van het altaar van Elia (1 Kon. 18). Ook van de brieven van Hizkia aan “geheel Israël”, om ze uit te nodigen om naar het huis des Heren in Jeruzalem te komen om het Pascha te vieren voor de Here, de God van Israël. Niets is meer treffend dan de geest en stijl van deze brieven. *“Israëlieten, keert weder tot de Here, de God van Abraham, Isaak en Israël, dan zal Hij wederkeren tot de ontcomenen, die u overgebleven zijn uit de macht van de koningen van Assur. Weest dan niet als uw vaders en als uw broeders, die ontrouw geweest zijn jegens de Here, de God hunner vaders, zodat Hij hen*

maakte tot een voorwerp van ontzetting, zoals gij ziet. Weest thans niet hardnekkig zoals uw vaders, geeft de Here uw hand en komt tot zijn heiligdom, dat Hij voor altijd geheiligd heeft, en dient de Here, uw God, opdat zijn brandende toorn zich van u afkere. Want, wanneer gij wederkeert tot de Here, dan zullen uw broeders en zonen erbarming vinden bij degenen die hen als gevangenen hebben weggevoerd, en dan zullen zij naar dit land wederkeren. Want genadig en barmhartig is de Here, uw God: Hij zal het aangezicht niet van u afwenden, indien gij tot Hem wederkeert” (2 Kron. 30:6-9).

“Toen de ijlboden van stad tot stad door het land van Efraim en Manasse trokken en tot Zebulon toe, lachte men hen uit en bespotten men hen” (vers 10). Dat is treurig maar we kunnen dat verwachten. Geloofsdaden roepen toorn en verachting op bij hen, die niet naar de gedachten van God vragen. De mannen van Efraim en Manasse beschouwden de boodschap van Hizkia als verwaandheid en overmoed. De grote waarheid had krachtig in het hart van Hizkia gewerkt. Het had zijn karakter gevormd en beheerste zijn gedrag. Maar voor de mannen van Efraim en Manasse was het een fabel, een waardeloze theorie, iets uit het verleden, een instelling van vroeger, iets wat zijn tijd gehad had.

Maar het geloof laat zich niet beïnvloeden door menselijke gedachten. Dat was de reden dat Hizkia door ging met zijn werken. God erkende dat en zegende hem. Hizkia liet zich uitlachen en belachelijk maken, omdat hij verschillenden uit Aser, Manasse en Zebulon zag, die zich verootmoedigden en naar Jeruzalem kwamen. Hizkia en allen die zich verootmoedigden haalden een rijke oogst van zegen binnen onder de machtige hand van God. Terwijl de spotters bleven in de dorheid en kaalheid waarmee hun eigen ongeloof hen had omgeven.

Let op de kracht van de woorden van Hizkia: *“Want, wanneer gij wederkeert tot de Here, dan zullen uw broeders en zonen erbarming vinden bij degenen die hen als gevangenen hebben weggevoerd”*. Benadert dit niet de waarheid van het Nieuwe Testament, dat wij leden zijn van elkaar en dat het gedrag van de één invloed heeft op dat van de ander? Ongeloof kan dat betwijfelen, maar zo was het in Israël en zo is het nu in de Gemeente van God.

Denk aan het geval van Achan in Jozua 7. Één man zondigde maar de hele gemeente wist er niets van en toch lezen we: *“De Israëlieten vergrepen zich evenwel aan het gebannene”* (vers 1). Hoe kan dit? Omdat het volk één was en God onder hen woonde. Dit was de basis van een dubbele verantwoordelijkheid, een verantwoordelijkheid tegenover God en een verantwoordelijkheid tegenover de vergadering en ieder lid afzonderlijk. Iemand in Dan zou kunnen twijfelen of zijn gedrag iemand in Berseba kon beïnvloeden. Toch was het een feit en de basis van dit feit lag in de eeuwige waarheid van de onlosmakelijke eenheid van Israël en de woning van Jehova in het midden van Zijn verlorene vergadering (Ex. 15:2 enz.).

Wij zullen niet alle teksten opsommen, die van Gods aanwezigheid in Israël spreken. Maar belangrijk is op te merken, dat die opsomming begint met Exodus 15, waar Israël, een verlost volk aan de overzijde van de Rode Zee kon zeggen: *“De Here is mijn kracht en mijn psalm, Hij is mij tot heil geweest. Hij is mijn God, Hem verheerlijk ik, de God mijns vaders, Hem prijs ik... ..Gij brengt hen en plant hen op de berg die uw erfdeel is; de plaats die Gij, Here, tot uw woning gemaakt hebt; het heiligdom, Here, door uw hand gesticht. De Here regeert voor altoos en eeuwig”* De verlossing was de basis waarop God te midden van Zijn volk woonde en Zijn aanwezigheid verzekerde hun volmaakte eenheid. Niemand van het volk kon zichzelf beschouwen als een op zichzelf staand individu. Ieder moest zichzelf beschouwen als een deel van het geheel en moest zijn gedrag beschouwen in relatie tot het geheel waar hij deel van uitmaakte.

Het menselijke verstand kan deze waarheid niet begrijpen. Het gaat het ons verstand te boven. Geloof kan het aannemen en dienovereenkomstig handelen. De getrouwen in Israël erkenden het en handelden er naar. Hizkia zond brieven naar heel Israël en stelde zich daarmee bloot aan smaad en verachting. Waarom gaf hij bevel dat het brand- en zondoffer gebracht moest worden voor heel Israël? Waarom oefende Josia zijn hervorming uit in alle landen die tot de kinderen van Israël behoorden? Omdat beide mannen de goddelijke waarheid erkenden van de eenheid van Israël en ze lieten die waarheid niet los omdat er maar zo weinigen die waarheid verstonden.

“Zie, een volk, dat alleen woont” (Num. 23:9). *“Ik zal in het midden van de Israëlieten wonen en Ik zal hun tot een God zijn”* (Ex. 29:45). Deze waarheden vinden we het hele Oude Testament door. Hoe dichter iemand in de nabijheid van God leefde - bij de levende en altijd stromende fontein van leven, licht en liefde – hoe dieper hij doordrongen was van de gedachten, het medegevoel, de raadsbesluiten en plannen van God en hoe meer en beter hij leerde en probeerde te handelen naar de waarheid die God over Zijn volk had uitgesproken. En dit alles ondanks alle ontrouw die het volk aan God bewezen had.

Welnu christelijke lezer: herkent u in de eenheid van het joodse volk, de voorafschaduwing van een hogere eenheid, die nu bestaat in dat éne lichaam waarvan Christus het Hoofd is? Dat ons hele wezen met eerbiedige onderwerping buigen mag voor de machtige waarheid: *“Er is één lichaam”*. Maar als u om u heen kijkt zult u verbaasd staan als u naar de uitdrukking van deze eenheid zoekt. U zult de christenen verstrooid vinden in talrijke sekten en partijen. Wat nog het meest verbaast, is dat zelfs zij die belijden deze waarheid te geloven en er naar handelen onder elkaar verdeeld zijn en alles behalve een eenheid en overeenstemming vertonen. Vanuit menselijk oogpunt is dat verwarrend. Veel mensen storen zich daaraan. *“Evenwel, het vaste fundament van God staat”* (2 Tim. 2:19). Deze waarheid van God is onverwoestbaar en als we kijken op de trouwe mensen in het Oude Testament die de

eenheid van Israël geloofden en beleden, ook toen er niets van te zien was, waarom zouden wij deze dan niet van harte geloven? Laten we ijverig proberen uitdrukking te geven aan de hogere eenheid van het éne lichaam.

“Er is één lichaam en één Geest”. Dat is de basis van onze verantwoordelijkheid tegenover elkaar en God. Omdat christenen verdeeld zijn moeten we deze waarheid niet loslaten. Dat verhoede God. Want het is een te reële, kostbare, vormende en invloedrijke waarheid. We moeten handelen overeenkomstig de waarheid van God en niet kijken naar de gevolgen en uiterlijke omstandigheden.

Laten we niet zeggen: Het is hopeloos, alles is stuk, het is onmogelijk deze waarheid van God tot uiting te brengen in dit verval.

Laten we ook niet zeggen: De eenheid van het lichaam was iets van vroeger, misschien dat het in de toekomst weer zo zal zijn, maar in deze tijd is het niet meer mogelijk.

Sommigen zullen zeggen: het is een utopie en je kan dit niet handhaven tegenover zoveel sekten en partijen. In deze tijd moet ieder maar persoonlijk tot de Heer opzien en het beste ervan maken en in je persoonlijk leven je best doen naar eer en geweten.

Zo spreken en handelen velen. Maar zo spreken is ongeloof in de waarheid van de eenheid van het lichaam. Dan kunnen we ook die andere waarheden wel loslaten. Want al die waarheden staan op hetzelfde fundament namelijk: de eeuwige waarheid van God, de absolute verklaring van de Heilige Schrift. Wij moeten elke waarheid aannemen en onszelf onderwerpen aan het gezag van die waarheid. Het is gevaarlijk om een waarheid niet te erkennen omdat deze volgens mensen niet zou kunnen. Voor ons is het voldoende dat deze in de Bijbel geopenbaard is. Wij moeten deze alleen geloven en gehoorzamen.

De Schrift zegt: *“Er is één lichaam”*. Dan moeten wij dat handhaven, wat het ook kost. Wij moeten in getrouwheid aan Christus daarvan getuigen in de praktijk. Getuigen tegen alles wat in strijd is met de eenheid van de Gemeente van God en een ernstige, voortdurende en getrouwe uitdrukking van die eenheid na streven.

Aan de ene kant moeten wij strijden tegen een valse eenheid en aan de andere kant tegen het individualisme. We moeten vasthouden aan de waarheid van God en deze belijden, terwijl we naar Hem opzien met een nederige geest en met een ernstig voornemen van het hart. Hij zal ons ondersteunen in elke moeilijkheid. Natuurlijk, er zijn ernstige moeilijkheden, die wij niet kunnen oplossen. Uit het feit dat er staat: *“u beijvert de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede”* bewijst voldoende, dat er moeilijkheden zijn op deze weg. Maar de genade van Christus is voldoende voor alle eisen die aan ons gesteld worden, als we trachten te handelen naar deze waarheid.

In de tegenwoordige toestand van de Gemeente kunnen we twee groepen onderscheiden: 1^e) mensen die eenheid zoeken op een verkeerde basis; 2e) mensen die eenheid zoeken op grond van het Nieuwe Testament. De laatste is een levende, geestelijke en goddelijke eenheid. Daar tegenover staat een eenheid van de mens, met alle vormen die de mens heeft geprobeerd of dat is nationaal, geestelijk, ceremonieel of leerstellig.

Het is één lichaam dat door de Heilige Geest verbonden is met het Hoofd in de hemel. Dit was het en dit is het. “Er is één lichaam en één Geest”. Dit blijft waar. En nu, net zo goed als in de tijd van Efeze 4:3; alles wat deze waarheid bederft is verkeerd en we moeten ons daarvan afzonderen en er tegen getuigen.

Christenen die zich verenigen op een andere grond dan de eenheid van het lichaam is in openlijke tegenspraak met de geopenbaarde gedachte van God. Misschien is het wel aantrekkelijk, wenselijk, verstandig, juist, nuttig of doelmatig, maar het is tegen Gods gedachten en dat moet genoeg zijn voor ons. Het Woord van God spreekt alleen over de eenheid van de Geest en de eenheid van het lichaam. Er is geen andere eenheid.

De Gemeente van God is één en bestaat uit vele leden. Het is niet plaatselijk of aardrijkskundig, maar het is een lichaam dat bestaat uit leden met een dubbele verantwoordelijkheid, tegenover het Hoofd en tegenover elkaar. Dat mogen we nooit ontkennen. Mensen kunnen dat ontduiken, ontkennen, hun eigen rechten laten gelden, handelen naar eigen gedachten, oordeel of wil; maar hun verantwoordelijkheid blijft gegrond op het feit van het éne lichaam. Zij hebben te doen met het Hoofd in de hemel en met de leden op aarde. De ontkenning daarvan is de ontkenning van hun eigen geestelijk bestaan.

Het is gegrondvest op het leven dat is gevormd door de Heilige Geest en geleerd en gehandhaafd wordt in de Bijbel. Onafhankelijkheid bestaat niet. Christenen kunnen zichzelf niet zien als louter individuen, als op zichzelf staande personen. “Wij zijn leden van elkaar” is even waar als “gerechtvaardigd door het geloof”. Er zijn een aantal dingen waarin we als individu staan, namelijk in ons berouw, in ons geloof, in onze rechtvaardiging, in onze wandel met God, in onze dienst voor Christus en in onze beloning voor deze dienst. Want ieder zal een witte keursteen ontvangen met daarop een nieuwe naam, alleen door hem gekend. Dat is allemaal waar, maar dat heft die andere waarheid niet op van onze eenheid met het Hoofd in de hemel en met elkaar hier op aarde.

Twee hoofdlijnen van de waarheid vloeien voort uit de titels van onze gezegende Heer. Namelijk, Hoofd en Heer. Hij is het Hoofd van Zijn lichaam, de Gemeente en Hij is Heer van allen, Heer van iedereen.

Als Heer, denken wij aan onze persoonlijke verantwoordelijkheid tegenover Hem vanwege de dienst waartoe Hij in Zijn soevereiniteit ons genadig geroepen heeft. In alle dingen moeten wij van Hem afhankelijk zijn. Al onze daden, acties en plannen

moeten afhankelijk gemaakt worden van die éne soms lichtzinnig gebruikte zin: “Als de Heer wil”. Niemand mag zich stellen tussen het geweten van een dienstknecht en het bevel van de Here. Dit is goddelijk waar en van het grootste belang. Dat Christus Heer is, is een belangrijke waarheid, die niet hoog genoeg gewaardeerd kan worden.

Maar Hij is evengoed Hoofd als Heer. Hij is het Hoofd van een lichaam, zowel als Hij Heer is van personen. Dat moeten we niet door elkaar gooien. De waarheid dat Christus Heer is moet niet in botsing komen met de waarheid dat Hij Hoofd is. Als we alleen maar denken aan Christus als Heer en aan onszelf als personen, die verantwoordelijk zijn aan Hem, dan ontkennen en verliezen we uit het oog onze verantwoordelijkheid tegenover elk lid van dat lichaam, waarvan Hij het Hoofd is. Laten we daarvoor oppassen. Wij kunnen onszelf niet beschouwen als individuele, onafhankelijke mensen. Christus als Hoofd doet ons denken aan al Zijn leden en daaruit volgt een praktische waarheid. Wij hebben zowel heilige plichten te vervullen tegenover onze medeleden als tegenover onze Heer en Meester. Iemand die in gemeenschap met Christus wandelt kan niet zijn relatie ten opzichte van ieder lid van Zijn lichaam uit het oog verliezen. Zo iemand zal zich altijd herinneren, dat zijn handel en wandel een invloed uitoefenen op christenen die om hem heen leven. Het is een wonderlijke verborgenheid, maar het is waar. “*En als een lid lijdt, lijden alle leden mee*” (1 Kor. 12:26).

Men kan het lichaam van Christus niet terugbrengen tot iets plaatselijks. Het lichaam is één en we moeten dit praktisch op iedere mogelijke wijze handhaven. We moeten een vastberaden getuigenis geven tegen alles wat de uitdrukking van de volmaakte eenheid van het lichaam hindert, of dat nu is gelegen in een verkeerde eenheid of verkeerde persoonlijkheid. De vijand probeert christenen op een verkeerde basis te verenigen en ze te vergaderen rondom een verkeerd middelpunt. Als hem dat niet lukt, zal hij ze proberen te laten dwalen op de wijde en woelige oceaan van een onsamenhangend individualisme.

Wij zijn voor God overtuigd dat de enige waarborg tegen beide verkeerde en gevaarlijke uitersten is: een goddelijk gewerkt geloof in de grote basiswaarheid van de eenheid van het lichaam van Christus.

Deel 6

Wat moet de houding van christenen zijn tegenover de grote basiswaarheid van de eenheid van het lichaam? Als men 1 Korinthe 12 en 14, Efeze 2 en 4 en Kolosse 2 en 3 bestudeert, kan aan deze waarheid in het Nieuwe Testament niet getwijfeld worden. In het begin van Romeinen 12 wordt er op een praktische wijze naar verwezen, maar de Heilige Geest geeft ons in die brief niet een bespreking van die waarheid van de Gemeente. We vinden hier meer de relatie van iemand met God

door de dood en opstanding van Christus. In de eerste elf hoofdstukken van Romeinen wordt niet over de Gemeente gesproken als het lichaam van Christus. In Romeinen 12 wordt de leer van het éne lichaam opgenomen maar niet verder uitgewerkt.

Er is nu één lichaam op aarde, gevormd door één Geest en verenigd met het levende Hoofd in de hemel. Sommigen zien dat niet en anderen vinden het te moeilijk om aan te nemen, gezien de huidige omstandigheden. Toch blijft het een door God vastgestelde waarheid. Er is één lichaam!

Welke invloed heeft die waarheid op ons? U kunt zich onmogelijk onttrekken aan de verantwoordelijkheden die daarin opgesloten zitten of u moet deze waarheid opzij zetten. Als er één lichaam is, waarvan alle gelovigen leden zijn, dan staan we, zoals we in een heilige relatie staan met het Hoofd, dit ook ten opzichte van elkaar. Wat dat met zich meebrengt zijn de kenmerken die daar bij horen, genegenheid, voorrechten en verantwoordelijkheden!

We zijn niet alleen maar verbonden met een *uitgelezen gezelschap van christenen*, maar met alle leden waaruit het hele lichaam bestaat. Ieder gezelschap christenen, waar zij zich ook vergaderen, moest alleen maar de plaatselijke uitdrukking zijn van het hele lichaam. Zij moet zich in die plaats vergaderen, gericht op het gezag van het Woord en door de kracht van de Heilige Geest, zodat alle leden van Christus die wandelen in waarheid en heiligheid daar hun plaats kunnen vinden. Als een plaatselijk getuigenis zo niet vergaderd en ingericht is, staat ze niet op de grond van de eenheid van het lichaam. Als er ook maar *iets* is, in inrichting, tucht, leer of praktijk, dat een verandering zou zijn voor een lid van het lichaam van Christus, van wie het geloof en praktijk in overeenstemming zijn met het Woord van God, dan wordt de eenheid van het lichaam praktisch ontkend. Wij zijn verantwoordelijk de waarheid van de eenheid van het lichaam te erkennen en we moeten zo samenkomen dat alle leden van het lichaam van Christus met ons kunnen aanzitten en de gave kunnen uitoefenen die het Hoofd aan hen gegeven heeft. Het lichaam is één. De leden zijn over de hele aarde verstrooid. Afstand betekent niets. Plaats ook niet. Een lid van het lichaam in de éne plaats is ook een lid van het lichaam ergens anders. Want er is maar één lichaam en één Geest. De Geest vormt het lichaam en verbindt de leden met het Hoofd en met elkaar.

Een lid van een andere plaats behoort bij ons een plaatselijk getuigenis te vinden wat de uitdrukking is van het lichaam, waarbij hij zich kan aansluiten. Zo'n christen moet zijn plaats vinden in de schoot van de plaatselijke gemeente, behalve als er iets afwijkends is in leer of wandel, dat zijn hartelijke ontvangst verbiedt.

Dat is de orde in 1 Korinthe 12 en 14, Efeze 2 en 4 en verondersteld in Romeinen 12. Deze waarheid vinden we in het Nieuwe Testament. Op vele plaatsen zijn heiligen vergaderd door de Heilige Geest in de naam van de Heer Jezus Christus. In Rome, Korinthe, Efeze, Filippi, Kolosse en Thessalonica. Deze waren niet

onafhankelijk, geïsoleerd of brokstukken van gemeenten, maar delen van het éne lichaam. Een lid van de gemeente in de éne plaats was ook een lid van de Gemeente overal.

Iedere gemeente werd geleid door de éne Geest en de éne Heer en behandelde alle plaatselijke zaken over bijvoorbeeld: toelaten en uitsluiten, armenzorg en dergelijke. Deze handelingen werden door de andere gemeenten erkend. Iemand die uitgesloten was, werd overal geweigerd. De gemeente in Korinthe pleegde tevoren geen overleg met een andere gemeente over de uitsluiting van de boze uit hoofdstuk 5. Maar die daad werd erkend en bevestigd door elke andere gemeente. Elke gemeente die de uitgeslotene zou ontvangen zou een smet werpen op Korinthe en ontkende praktisch de eenheid van het lichaam.

Dit is de duidelijke leer van het Nieuwe Testament. Deze leer vindt ieder oprecht gelovige, die de Schrift onderzoekt. De Gemeente heeft helaas gefaald om deze waarheid uit te dragen en wij zijn *allemaal* schuldig aan dit falen. Dit zou ons diep moeten verootmoedigen voor God. Wij hebben allemaal schuld. Wij kunnen geen hoge geestelijke aanspraken maken of een aanmatigende houding aannemen ten opzichte van openbare zonde en falen. Dat verhoede God. Het is nodig, dat het volk van God zich verootmoedigt vanwege het treurige afwijken van de waarheid, die zo duidelijk in het Woord van God staat.

Zo was het ook bij de vrome Josia. Zijn hele leven laat dat zien. Hij vond in het wetboek een heel andere orde dan die hij om zich heen zag. Maar hij stelde zich niet tevreden door uit te roepen: "Het is hopeloos, het volk is te ver gegaan, het verval is begonnen en het is totaal tevergeefs om de goddelijke maatstaf weer in te voeren. Laten we de dingen maar op zijn beloop laten en er het beste van maken."

Zo sprak Josia niet. Hij verootmoedigde zich voor God en deed een beroep op anderen om hetzelfde te doen. Maar hij probeerde ook de waarheid van God uit te voeren. Hij had de hoogste goddelijke maatstaf voor ogen en het gevolg was: "*Zulk een Pascha was in Israel niet gevierd sinds de dagen van de profeet Samuel; geen der koningen van Israel heeft het Pascha gevierd zoals Josia het vierde met de priesters...*" (2 Kron. 35:18).

Dit waren de gevolgen van het getrouw lezen en doen van het Woord van God en zo zal het altijd zijn, want "God is een beloner van hen, die Hem zoeken". Laten we kijken naar de daden van het overblijfsel, dat uit Babel terugkeerde in de dagen van Ezra en Nehemia. Wat deden zij? Zij zetten het altaar op zijn stellingen, bouwden de tempel en herstelden de muren van Jeruzalem. Zij hielden zich bezig met de ware aanbidding van de God van Israël en het grote middelpunt, waar Zijn volk rondom samenkomt. Dat was juist. Dit is een werking van het geloof dat niet naar de omstandigheden kijkt. Als ze dat gedaan hadden, dan hadden ze niets gedaan. Het was maar een verachtelijk hoopje volk onder de regering van

onbesneden heidenen. Ze waren aan alle kanten omringd door actieve vijanden, opgestookt door de vijand van God, van Zijn stad en van Zijn volk, die niets nalieten om ze te hinderen in hun gezegend werk.

Die vijanden maakten hen belachelijk en zeiden: “Wat willen deze zwakke joden? Willen zij zich versterken, offeren, voleindigen, stenen levend maken uit het puin?”

Niet alleen hadden de Joden machtige vijanden van buitenaf, maar ook binnen was er zwakheid want *“Juda zeide: De kracht der dragers schiet te kort en puin is er te veel; wij zijn niet in staat de muur te bouwen”* (Neh. 4:10). Dat was deprimerend. Wat een verschil met de schitterende en bloeiende dagen onder Salomo. Hij had veel en sterke lastdragers en er was geen puin dat de grote kostbare stenen bedekte waarmee het huis van God gebouwd moest worden. Er was ook geen vijand die kwam om het werk te bespotten. Toch vertoonde het werk van Ezra en Nehemia karaktertrekken, die in de dagen van Salomo niet gevonden werden. Zwakheid, puin, vijanden – al deze dingen werkten samen om een bijzondere glans aan hun werk te geven. Zij bouwden en hadden voorspoed en God werd verheerlijkt en Hij verklaarde: *“De toekomstige heerlijkheid van dit huis zal groter zijn dan de vorige, zegt de Here der heerscharen; op deze plaats zal Ik heil geven, luidt het woord van de Here der heerscharen”* (Hag. 2:9).

Het is belangrijk om in dit verband zorgvuldig Ezra, Nehemia, Haggai en Zacharia te bestuderen. Deze boeken staan vol lering, troost en aanmoedigingen voor de tijd waarin wij leven. Sommigen glimlachen als ze horen spreken over de eenheid van het lichaam. Maar laten zij zich maar eens afvragen: Is het een glimlach van kalm vertrouwen of een spotlach van ongelooft?

De duivel haat de leer van de eenheid van het lichaam evengoed als iedere andere goddelijke openbaring. Hij zal zeker proberen iedere poging om deze leer in praktijk te brengen te verhinderen. Net zo goed als hij probeerde de herbouw van de tempel in de dagen van Nehemia te verhinderen. Laten we niet ontmoedigd worden. Het is voor ons genoeg dat de waarheid van het éne lichaam in de bijbel staat. Laten we dat licht op de belijdende Kerk schijnen en zien wat het ons openbaart. Het zal ons hart verootmoedigen voor God, maar ook onze harten opheffen naar het niveau van de goddelijke maatstaf. We zoeken de praktische verwerkelijking ervan en alles wat daar niet op gericht is verwerpen we. Wij zullen daarbij de tegenstand van de vijand ontmoeten, hier een Sanballat en daar een Rechum (Ezr.4:8), maar het geloof kan zingen.

“Is God voor mij? Ik vrees niet. Al stonden allen tegen mij op. Als ik op Christus mijn Heiland een beroep doe, zal de bende van boosdoeners vluchten”.

Er staan veel bemoedigingen in het Woord van God. Als we kijken naar Josia, net voor de ballingschap, zien we een man die het Woord als zijn gids gebruikt. Al wat tegenstrijdig was met dat Woord verwierp hij en

trachtte ernstig uit te voeren wat hij daarin geschreven vond. En wat was het gevolg? Het meest gezegende Pascha dat gevierd was sinds de dagen van Samuël.

Als we kijken naar Daniël in ballingschap, dan zien we een man die handelt op grond van het Woord van God en bidt met het aangezicht naar Jeruzalem, zelfs wanneer hij met de dood bedreigd wordt. Wat was het gevolg? Een heerlijk getuigenis voor de God van Israël en de vernietiging van de vijanden van Daniël.

Het overblijfsel na de ballingschap laat mannen zien die staan tegenover ontzettende moeilijkheden. Mannen die een stad herbouwen die Gods aardse middelpunt zal zijn. Wat was het gevolg? De vrolijke viering van het Loofhuttenfeest, wat niet zo gevierd was sinds de dagen van Jozua de zoon van Nun.

Als we nu in de bovenstaande gevallen vragen wat de gevolgen zouden zijn geweest als zij gekeken hadden naar de omstandigheden? Waarom opende Daniël zijn venster richting Jeruzalem? Waarom keek men naar een stad in puin? Waarom aandacht geven aan een plaats die alleen maar getuigde van de zonde en schande van Israël? Was het niet beter de naam van Jeruzalem te laten verdwijnen in de vergetelheid?

We kunnen het antwoord van Daniël wel raden. De mensen glimlachen om hem en noemen hem een dromer, een fanatiekeling, maar hij wist wat hij deed. Zijn hart was vervuld van Gods middelpunt, de stad van David, het grote verzamelpunt van de twaalf stammen van Israël. Gaf hij die waarheid op vanwege de omstandigheden? Hij kon de waarheid van God geen millimeter verlagen. Hij wilde huilen, bidden, vasten en zijn ziel kastijden, maar Gods maatstaf verlagen? Nooit. Hij gaf de gedachte van God over Sion niet op omdat Israël ontrouw was gebleken. Hij wist wel beter. Het oog van Daniël was gericht op de eeuwige waarheid van God en ondertussen vernederde hij zich vanwege zijn zonden en die van het volk. Maar tegelijkertijd wapperde de goddelijke banier boven zijn hoofd in onverminderde heerlijkheid.

Zo moeten wij de waarheid van het éne lichaam vasthouden en uitvoeren. Misschien in zwakheid, maar met ons voortdurende doel om te trachten de uitdrukking van die eenheid uit te drukken. Niet vragen: “Hoe kan dat?” Het geloof vraagt bij de goddelijke openbaring niet: “Hoe?” Het gelooft en handelt. Laten we nooit de waarheid van God opgeven, omdat we die niet kunnen uitvoeren. De waarheid is in ons geopenbaard en wij buigen er voor. Wij hoeven die eenheid niet te maken. Sommigen denken, dat die eenheid iets is die zij zelf moeten vormen. Dat is verkeerd. De eenheid bestaat, die is het gevolg van de aanwezigheid van de Heilige Geest in het lichaam. Wij moeten die erkennen en in het licht daarvan wandelen. Dat geeft vastheid aan onze wandel. Het is belangrijk om een bepaald voorwerp voor het hart te hebben en in verbinding daarmee te handelen. Kijk naar Paulus, de toegewijde arbeider van de Heer. Welk doel had hij? Waar werkte hij voor? Luister naar zijn eigen woorden: *“Thans verblijd ik mij in mijn lijden voor u en vul in*

mijn vlees aan wat nog ontbreekt aan de verdrukkingen van Christus voor zijn lichaam, dat is de gemeente, waarvan ik een dienaar geworden ben overeenkomstig het rentmeesterschap van God dat mij gegeven is voor u, om het woord van God te voleindigen: de verborgenheid, die van alle eeuwen en geslachten verborgen is geweest, maar die nu geopenbaard is aan zijn heiligen. Aan hen heeft God willen bekend maken welke de rijkdom is van de heerlijkheid van deze verborgenheid onder de volken, welke is Christus in u, de hoop van de heerlijkheid. Hem verkondigen wij, terwijl wij iedere mens terechtwijzen en iedere mens leren in alle wijsheid, om iedere mens volmaakt te stellen in Christus. Hiervoor arbeid ik ook onder strijd naar zijn werking, die in mij werkt met kracht” (Kol. 1:24-29).

Dit was meer dan bekeren van mensen, hoe kostbaar dat ook was. Paulus predikte het evangelie met het oog op het éne lichaam van Christus. Dit is een voorbeeld voor alle evangelisten. We moeten niet blijven stilstaan bij het feit dat zielen levend gemaakt worden. Wij moeten denken aan hun inlijving in het lichaam door de éne Geest. Dit zal ons bewaren voor sektarisme – van het prediken om toe te voegen aan een bepaalde groepering – om personen zich te laten voegen bij een of andere sekte of kerk. We moeten blijven bij het éne lichaam, want we vinden niets anders in het Nieuwe Testament. Als we dit uit het oog verliezen, zal een evangelist niet weten, wat hij met een bekeerde moet doen.

Iemand kan gebruikt worden voor de bekering van honderden. Dat is boven elke gedachte een kostbaar werk. Maar als hij de eenheid van de Geest niet ziet, zal hij in de war raken over hun verdere levensloop. Dat is ernstig voor hem en voor hen en ook voor het getuigenis voor Christus.

Mocht de Heer alle christenen in deze waarheid leiden. Het vereist onze ernstige aandacht in de tegenwoordige tijd. Iemand zal mogelijk denken, dat deze verhandeling een lange afdwaling is van het onderwerp “Leven en tijd van Josia”. Maar als waarheid, die daaruit voortvloeit, is het een onderwerp dat niet hoog genoeg geschat kan worden.

Deel 7

Nu zullen we nog een paar woorden wijden aan:

1. de viering van het Pascha
2. het plechtige slot van de geschiedenis van Josia.

Het eerste feit is van groot belang en heel bemoedigend, zeker omdat het plaats vindt aan het einde van de geschiedenis van Israël. Dit leert ons dat zelfs in de donkerste tijden de getrouwen het voorrecht hebben om te mogen handelen naar de goddelijke beginselen en daardoor ook goddelijke zegeningen mogen genieten. Dit is altijd een belangrijk feit, maar vooral nu. Als Josia zich had laten leiden door de tijdgeest, waardoor vandaag de dag zo velen geleid

worden, zou hij nooit het Pascha hebben gevierd. Hij zou zijn armen hebben laten zakken en gezegd hebben: “Het is nutteloos om nog langer te proberen onze nationale instellingen te handhaven. Men kan het alleen nog maar beschouwen als aanmatigend om een feest te willen vieren van de bevrijding van Israël van het oordeel door het bloed van het Lam, wanneer de eenheid van Israël verbroken is en haar nationale heerlijkheid verbleekt en weg is.”

Maar zo sprak Josia niet. Hij handelde eenvoudig overeenkomstig de waarheid van God. Hij bestudeerde de Schriften en verwierp wat verkeerd was en deed wat recht was.

“Daarop vierde Josia in Jeruzalem de Here het Pascha. Men slachtte het Pascha op de veertiende der eerste maand” (2 Kron. 35:1). Deze viering stond op een hoger plan dan die onder Hizkia, want deze vierde het Pascha op de veertiende van de tweede maand (2 Kron. 30:15). Hizkia maakte gebruik van de voorziening die Gods genade had gegeven in geval van onreinheid (Num. 9:9-11). Het oorspronkelijke bevel had echter de eerste maand aangewezen en hieraan hield Josia zich. Hij nam het hoogste standpunt in volgens de waarheid van God, hoewel hij leefde in het gevoel van persoonlijk en nationaal falen. Dat is altijd de weg van het geloof.

“Hij wees de priesters hun taak aan en wekte hen op tot de dienst van het huis des Heren. Ook zeide hij tot de Levieten, die aan geheel Israël onderwijs gaven en de Here heilig waren: Zet de heilige ark in de tempel die Salomo, de zoon van David, de koning van Israël, gebouwd heeft. Gij behoeft die niet meer op de schouder te dragen. Dient thans de Here, uw God, en zijn volk Israël; maakt u gereed naar uw families, overeenkomstig uw afdelingen, volgens het voorschrift van David, de koning van Israël, en volgens het voorschrift van zijn zoon Salomo. Stelt u in het heiligdom op voor de familiegroepen van uw broeders, het gewone volk, en wel zo, dat de indeling der Levieten overeenkomt met die van de families; slacht het Pascha, heiligt u en maakt het gereed voor uw broeders en handelt overeenkomstig het woord des Heren door de dienst van Mozes” (vers 2 – 6).

Josia neemt hier dus de hoogste positie in en handelt op het hoogste gezag. We worden getroffen door de woorden: “Salomo”, “David”, “Mozes”, “geheel Israël” en vooral door de gewichtige en machtige uitdrukking: “handel overeenkomstig het Woord des Heren”. Het zijn opmerkelijke woorden. Josia achtte het zijn voorrecht het goddelijke standpunt in te mogen nemen, ondanks alle dwalingen en kwaad dat in alle eeuwen was binnengeslopen. Het geloof erkent en handelt naar dit kostbare feit en oogst daaruit zegen. Wat een mooi toneel, die gehechtheid van Josia aan het Woord des Heren, zijn volledige toewijding en milde gulheid.

“Josia stelde het gewone volk ter beschikking kleinvee, schapen en geiten, die alle dienden als Paasoffers voor ieder die zich daar bevond, ten getale van dertigduizend; benevens drieduizend runderen. Deze

waren uit de have des konings. Zijn vorsten stelden een vrijwillige gave ter beschikking van het volk, de priesters en de Levieten..." (Vers 7 – 8).

"Toen werd de dienst geregeld: de priesters gingen op hun plaats staan, evenzo de Levieten, overeenkomstig hun afdelingen, naar het gebod van de koning" (vers 10).

"En de zangers, de Asafieten, waren op hun post overeenkomstig het gebod van David, Asaf, Heman en Jedutun, de ziener des konings; ook de poortwachters bij elke poort. Zij behoeften hun dienst niet te onderbreken, want hun broeders, de Levieten, maakten het voor hen gereed. Zo was de gehele dienst des Heren op die dag voor de viering van het Pascha en het offeren van de brandoffers op het altaar des Heren geregeld, overeenkomstig het gebod van koning Josia. De Israëlieten die zich daar bevonden, vierden toen het Pascha benevens het feest der ongezuurde broden, zeven dagen lang. Zulk een Pascha was in Israël niet gevierd sinds de dagen van de profeet Samuel; geen der koningen van Israël heeft het Pascha gevierd zoals Josia het vierde met de priesters, de Levieten en geheel Juda en Israël dat zich daar bevond, en met de inwoners van Jeruzalem. In het achttiende jaar van de regering van Josia werd dit Pascha gevierd" (vers 15 – 19).

Wat een schouwspel! Koning, priesters, vorsten, Levieten, zangers, portiers, geheel Israël, Juda en de inwoners van Jeruzalem. Ze waren allemaal bijeengekomen. Ze stonden allemaal op hun plaats en deden het hun aangewezen werk. "Overeenkomstig het Woord des Heren". En dat gebeurde alles in het achttiende jaar van de regering van Josia, terwijl de gehele Joodse staat aan de vooravond van ontbinding staat. Dat moet tot het hart van een nadenkend lezer spreken. Het spreekt zijn eigen verhaal en leert ons een belangrijke les, namelijk dat geen tijd, omstandigheid of andere invloed de waarheid van God kan veranderen of het uitzicht van het geloof verduisteren kan.

Het Woord des Heren blijft tot in eeuwigheid en het geloof grijpt dit Woord aan en houdt het ondanks alles vast. We hebben te maken met God en Zijn eeuwige waarheid. We moeten de hoogste positie innemen en geen lagere. Het ongeloof vindt aanleiding in de omstandigheden om dit standpunt te verlagen en geestelijk te verslappen. Maar het geloof zegt daar "Nee" tegen. Laten we ons verootmoedigen en met schaamte en verdriet over ons falen en onze zonde, maar laten we niet onze positie verlaten. Wij falen, maar onze positie is van God. Josia weende en scheurde zijn kleren, maar hij gaf de waarheid niet op. Hij erkende, dat hij en zijn broeders en vaders gezondigd hadden, maar vond dat geen reden om het Pascha niet te vieren volgens het goddelijke bevel. Hij vond dit bevel even bindend als het voor Salomo, David en Mozes geweest was. Het is onze zaak het Woord des Heren te gehoorzamen en als we dat doen zullen we gezegend worden. Laten we deze les goed leren. Laten we blijven in de positie waarop de waarheid van God ons gezet heeft en die plaats

innemen met meer toewijding aan Christus en Zijn zaak.

Nu nog enkele opmerkingen over het einde van Josia's leven. Het staat in een treurig en pijnlijk contrast met het overige van zijn interessante loopbaan. Het waarschuwt ons en hieraan moeten we aandacht besteden. Laten we erover nadenken, ootmoedig en biddend in de tegenwoordigheid van God.

"Nadat Josia dit alles gedaan had om de tempel te herstellen, trok Neko, de koning van Egypte, op, om te strijden bij Karkemis aan de Eufraat; en Josia trok uit, hem tegemoet. Toen zond hij boden tot hem, die zeiden: Wat heb ik met u te maken, koning van Juda? Het gaat thans niet tegen u, maar tegen het huis waarmede ik in oorlog ben, en God heeft gezegd, dat ik mij haasten moest. Staak uw verzet tegen God, die met mij is, opdat Hij u niet verdelge. Doch Josia wendde zich niet van hem af, maar vermomde zich, om tegen hem ten strijde te trekken; hij luisterde niet naar de woorden van Neko, die uit de mond Gods kwamen, en bond de strijd aan in de vlakte van Megiddo. Toen raakten de schutters koning Josia; en de koning zeide tot zijn dienaren: Brengt mij weg, want ik ben zwaar gewond. En zijn dienaren haalden hem uit de strijdswagen, vervoerden hem op zijn tweede wagen en brachten hem naar Jeruzalem. Toen stierf hij en werd bijgezet in de graven zijner vaderen, en geheel Juda en Jeruzalem bedreven rouw over Josia" (vers 20- 24).

Wat diep treurig en verootmoedigend! We zullen er niet dieper op ingaan dan nodig is voor onze lering en waarschuwing. De Heilige Geest weidt er niet over uit, maar verhaalt het tot onze lering. Hij laat ons de mensen zien zoals ze zijn en Hij laat hun daden opschrijven. De daden van mensen worden verteld, hun eerste en hun laatste, de goede daden en hun slechte, zowel het een als het andere. De Geest vertelt ons van de eerste daden van de godsvrucht van Josia en van zijn eigenzinnige laatste daad. Hij toont ons, dat zolang Josia wandelde in het licht van de goddelijke openbaring, zijn pad werd verlicht door de stralen van Gods aangezicht. Maar op het ogenblik dat hij zijn eigen wil volgde, begon te wandelen naar eigen inzicht en afweek van het pad van eenvoudige gehoorzaamheid, kwamen donkere wolken aandrijven. Zijn leven, dat begon in zonnenschijn, eindigde in duisternis.

Josia trok op tegen Necho zonder een bevel van God. Ja, hij handelde in regelrechte tegenspraak met de woorden die uit de mond van God kwamen. Hij mengde zich in een strijd waar hij niets mee te maken had en oogstte daarvan de gevolgen.

Hij vermomde zich. Waarom deed hij dat als hij voor God handelde? Waarom heeft iemand een masker nodig als hij op Gods weg is? Josia faalde en leert ons een belangrijke les. Mochten wij ervan profiteren. Laten we ons toch altijd aan onze opdracht houden, bij alles wat we doen en zonder opdracht liever niets doen. We kunnen op God rekenen, als we op Zijn wegen wandelen, maar we hebben geen zekerheid als we van

het pad afwijken. Josia had geen bevel om te Megiddo te strijden en kon daarom niet op Gods bescherming rekenen. Hij vermomde zich maar dat gaf geen beschutting voor de pijlen. De boogschutters beschoten hem – een dodelijke wond – en hij stierf.

Het volk vergoot tranen en zong klaagliederen. Vanwege zijn leven van oprechte godsvrucht en ernstige toewijding had hij zich geliefd gemaakt bij het volk. Mochten wij zijn godsvrucht en toewijding navolgen en oppassen voor eigenwil. Voor een kind van God is het heel ernstig als hij eigenwillig blijft handelen. Josia ging naar Megiddo toen hij in

Jeruzalem had moeten blijven en de boogschutters schoten hem dood. Jona ging naar Tarsis toen hij naar Nineve had moeten gaan en hij werd in de zee geworpen. Paulus ging naar Jeruzalem hoewel de Geest zei, dat hij dat niet zou moeten doen en hij viel in de handen van de Romeinen. Al deze mannen waren waarachtige, ernstige en toegewijde dienstknechten van God, maar zij faalden in deze dingen. Hoewel God hun falen beschikte tot zegen, moesten zij toch de vrucht van hun falen oogstten. *“Immers onze God is een verterend vuur”* (Hebr. 12:29).

Oorsprong: [Misc. Writings 1](#)

Titel: [Life and Times of Josia](#)